

**Товариство з обмеженою відповідальністю
«ЛЕМТРАНС»**

**Окрема фінансова звітність за МСФЗ
та звіт незалежного аудитора**

31 грудня 2021 року

Зміст

ЗВІТ НЕЗАЛЕЖНОГО АУДИТОРА

ОКРЕМА ФІНАНСОВА ЗВІТНІСТЬ ЗА МСФЗ

Баланс (Звіт про фінансовий стан)	1
Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)	4
Звіт про рух грошових коштів (за непрямим методом)	6
Звіт про власний капітал	8

Примітки до окремої фінансової звітності:

1	Інформація про Компанію	10
2	Умови, у яких працює Компанія	10
3	Основні принципи облікової політики	11
4	Основні бухгалтерські оцінки та судження при застосуванні облікової політики	24
5	Застосування нових або змінених стандартів та інтерпретацій	25
6	Нові положення бухгалтерського обліку	26
7	Розрахунки та операції з пов'язаними сторонами	27
8	Основні засоби та активи з права користування	30
9	Довгострокові фінансові інвестиції: інвестиції в дочірні підприємства	34
10	Запаси	34
11	Дебіторська заборгованість за основною діяльністю та інша дебіторська заборгованість	34
12	Поточні фінансові інвестиції	36
13	Грошові кошти та їх еквіваленти	37
14	Позикові кошти та інші зобов'язання	38
15	Кредиторська заборгованість за основною діяльністю	44
16	Поточні забезпечення	44
17	Дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	44
18	Види витрат	45
19	Інші операційні доходи	45
20	Інші операційні витрати	45
21	Інші доходи	46
22	Інші витрати	46
23	Фінансові доходи	46
24	Фінансові витрати	46
25	Податок на прибуток	47
26	Умовні та інші зобов'язання та операційні ризики	48
27	Управління фінансовими ризиками	49
28	Управління чистими активами	52
29	Справедлива вартість фінансових інструментів та представлення фінансових інструментів за категоріями оцінки	53
30	Події після звітної дати	53

Звіт незалежного аудитора

Учаснику Товариства з обмеженою відповідальністю «Лемтранс»

Звіт про аудит окремої фінансової звітності

Наша думка

На нашу думку, окрема фінансова звітність відображає достовірно, в усіх суттєвих аспектах, окремий фінансовий стан Товариства з обмеженою відповідальністю «Лемтранс» (далі - Компанія) станом на 31 грудня 2021 року та окремі фінансові результати та окремий рух грошових коштів Компанії за рік, що закінчився на вказану дату, відповідно до Міжнародних стандартів фінансової звітності (МСФЗ) і відповідає, в усіх суттєвих аспектах, вимогам Закону України "Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні" щодо фінансової звітності.

Наш звіт аудитора відповідає нашому додатковому звіту для Наглядової ради від 29 червня 2022 року.

Предмет аудиту

Окрема фінансова звітність Компанії включає:

- баланс (звіт про фінансовий стан) станом на 31 грудня 2021 року;
- звіт про фінансові результати (звіт про сукупний дохід) за рік, що закінчився на вказану дату;
- звіт про рух грошових коштів (за непрямим методом) за рік, що закінчився на вказану дату;
- звіт про власний капітал за рік, що закінчився на вказану дату; та
- примітки до окремої фінансової звітності, які включають опис основних принципів облікової політики та іншу пояснювальну інформацію.

Основа для думки

Ми провели аудит відповідно до Міжнародних стандартів аудиту (МСА). Наша відповідальність відповідно до цих стандартів описана далі у розділі "Відповідальність аудитора за аудит окремої фінансової звітності" нашого звіту.

Ми вважаємо, що отримані нами аудиторські докази є достатніми і прийнятними для використання їх як основи для нашої думки.

Незалежність

Ми є незалежними по відношенню до Компанії відповідно до Міжнародного кодексу етики для професійних бухгалтерів (у тому числі Міжнародних стандартів незалежності) Ради з Міжнародних стандартів етики для бухгалтерів (Кодекс РМСЕБ) та етичних вимог Закону України "Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність", які стосуються нашого аудиту окремої фінансової звітності в Україні. Ми виконали наші інші етичні обов'язки відповідно до цих вимог і Кодексу РМСЕБ.

Відповідно до всієї наявної у нас інформації, ми заявляємо, що ми не надавали неаудиторських послуг, які заборонені частиною 4 статті 6 Закону України "Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність".

Суттєва невизначеність, пов'язана з подальшою безперервною діяльністю

Ми звертаємо увагу на Примітки 2 та 3 у окремій фінансовій звітності, в яких описано, що з 24 лютого 2022 року на діяльність Компанії суттєво вплинули вторгнення Російської Федерації в Україну та воєнні

дій, що тривають, і невизначеність подальшого розвитку подій, включаючи інтенсивність або потенційні строки припинення цих дій. Як зазначено у Примітці 3, ці події та умови разом з іншими питаннями, описаними у Примітці 3, свідчать про існування суттєвої невизначеності, яка може викликати значні сумніви у спроможності Компанії продовжувати подальшу безперервну діяльність. Наша думка не є модифікованою щодо цього питання.

Пояснювальний параграф

Ми звертаємо увагу на Примітку 3 у окремій фінансовій звітності, в якій зазначено, що відповідно до законодавства, що діяло на дату складання цього аудиторського звіту, окрема фінансова звітність Компанії повинна бути підготовлена на основі таксономії фінансової звітності за МСФЗ в єдиному електронному форматі (iXBRL). Як описано у Примітці 3 до окремої фінансової звітності, станом на дату цього аудиторського звіту управлінський персонал Компанії не мав можливості підготувати звіт у форматі iXBRL через обставини, описані в Примітці 3, і планує підготувати та подати звіт у форматі iXBRL в строки встановлені законодавством. Наша думка не є модифікованою щодо цього питання.

Ключові питання аудиту

Ключові питання аудиту - це питання, які, на нашу професійну думку, мали найбільше значення для нашого аудиту окремої фінансової звітності за поточний період. Ці питання були розглянуті у контексті нашого аудиту окремої фінансової звітності в цілому та при формуванні нашої думки про цю звітність, і ми не висловлюємо окремої думки з цих питань. Крім питання, описаного у розділі "Суттєва невизначеність, пов'язана з подальшою безперервною діяльністю", ми визначили питання, які описані нижче, ключовими питаннями аудиту, про які слід повідомити у нашому звіті.

Ключове питання аудиту

Які аудиторські процедури були виконані стосовно ключового питання аудиту

Застосування МСФЗ 16 «Оренда»

МСФЗ 16 вимагає детального аналізу договорів та ділових відносин, а також прийняття суджень та припущень, щодо визначення терміну оренди, ставок дисконтування та зменшення корисності активів з права користування. Для отримання додаткової інформації дивіться Примітку 14 «Позикові кошти та інші зобов'язання» та Примітку 8 «Основні засоби та активи з права користування» окремої фінансової звітності. У цілому зобов'язання з оренди становили 4 102 794 тисяч гривень (Примітка 14 «Позикові кошти та інші зобов'язання»), а активи з права користування становили 3 667 415 тисяч гривень (Примітка 8 «Основні засоби та активи з права користування») станом на 31 грудня 2021 року.

Ми виконали наступні процедури:

- перевірили облікову політику щодо обліку оренди відповідно до вимог МСФЗ 16;
- перевірили вибірку договорів з оренди для підтвердження, що договори містять оренду та підлягають обліку згідно з МСФЗ 16;
- перевірили повноту орендних зобов'язань шляхом аналізу операційних, в тому числі транспортних витрат, перегляду протоколів засідань Учасника та Наглядової Ради;
- зробили вибірку перевірку орендних договорів та проаналізували історію відносин з орендодавцями, щоб підтвердити припущення управлінського персоналу щодо визначення строку оренди, зосередивши увагу на обґрунтованій впевненості використання права продовжувати та припиняти оренду;

Оскільки оренда є суттєвою для окремої фінансової звітності та вимагає від управлінського персоналу застосування суджень, питання було розглянуто як ключове питання аудиту.

- перевірили припущення управлінського персоналу щодо визначення ставки запозичень орендаря з посиланням на статистичну інформацію, що публікується Національним банком України;

- звірили вхідні дані, які використовувались для розрахунку зобов'язань з оренди та активів з права користування, до первинних документів для вибірки суттєвих договорів;

- перерахували або провели аналітичні процедури щодо зобов'язання з оренди та активів з права користування станом на 31 грудня 2021 року для вибірки суттєвих договорів;

- провели оцінку наявності показників знецінення активів з права користування;

- провели аналітичні процедури щодо амортизації активів з права користування за рік, що закінчився 31 грудня 2021 року;

- провели аналітичні процедури щодо нарахованих відсотків за зобов'язаннями з оренди за рік, що закінчився 31 грудня 2021 року;

- перевірили класифікацію орендних платежів у звіті про рух грошових коштів.

Крім того, ми оцінили повноту та доцільність розкриттів у окремій фінансовій звітності відповідно до вимог МСФЗ 16.

Оцінка знецінення основних засобів та активів з права користування

Як зазначено в Примітці 8, протягом другого півріччя 2021 року спостерігалось підвищення попиту на залізничні перевезення у зв'язку з пом'якшенням карантинних обмежень, а також активне зростання цін на залізничну сировину і вугілля. Це призвело до підвищення ринкової ставки плати за використання вантажних вагонів.

В результаті описаних вище факторів управлінський персонал встановив, що станом на 31 грудня 2021 року спостерігалися показники відновлення корисності основних засобів та активів з права користування – напіввагонів та вагонів-хоперів. Отже, управлінський персонал здійснив тест на економічне знецінення станом на 31 грудня 2021 року, використовуючи метод на основі теперішньої вартості для оцінки вартості при використанні.

Ми виконали наступні процедури:

- оцінили та перевірили ключові вхідні параметри, використані управлінським персоналом у процесі проведення оцінки відновлення знецінення основних засобів та активів з права користування, а саме:

- очікуваний строк корисного використання рухомого складу станом на дату оцінки;
- середньорічний дохід на один вагон, базуючись на актуальних ринкових показниках та його довгостроковий прогноз, враховуючи ситуацію на ринку залізничних перевезень;
- правильність прогнозних даних щодо циклічності проведення ремонтів вантажних вагонів та вартості ремонтних робіт, базуючись на тестуванні відповідних документів;
- ставку дисконтування та її відповідність умовам, що спостерігаються на ринку;
- відповідність робочого парку вагонів, включаючи простої та списання вагонів, базуючись на терміні корисного використання вагонів.

Компанія визнала загальне відновлення знецінення основних засобів та активів з права користування у 2021 році у сумі 672 684 тисяч гривень, в тому числі визнаних у складі прибутку (збитку) на суму 178 030 тисяч гривень та в іншому сукупному доході на 494 654 тисяч гривень.

Ми зосередили свою увагу на цій області у зв'язку з її суттєвістю для окремої фінансової звітності, а також тому, що вона потребує низки управлінських суджень та оцінок.

У Примітці 8 наведено детальну інформацію та істотні судження, використані при оцінці відновлення знецінення основних засобів та активів з права користування.

- перевірили математичну точність та методологію розрахунків відновлення знецінення;

- перевірили правильність розподілення суми відновлення знецінення між прибутком (збитком) в періоді та в складі резерву переоцінки;

- оцінили достатність та коректність відповідного розкриття інформації у окремій фінансовій звітності.

Інша інформація, включаючи звіт про управління

Управлінський персонал несе відповідальність за іншу інформацію. Інша інформація включає звіт про управління (але не включає окрему фінансову звітність та наш звіт аудитора щодо цієї фінансової звітності), які ми отримали до дати випуску цього звіту аудитора.

Наша думка щодо окремої фінансової звітності не поширюється на іншу інформацію, включаючи звіт про управління.

У зв'язку з проведенням нами аудиту окремої фінансової звітності наш обов'язок полягає в ознайомленні із іншою інформацією та у розгляді питання про те, чи наявні суттєві невідповідності між іншою інформацією та окремою фінансовою звітністю або нашими знаннями, одержаними в ході аудиту, та чи не містить інша інформація інших можливих суттєвих викривлень.

На нашу думку, за результатами проведеної нами роботи у ході аудиту інформація, наведена в звіті про управління за фінансовий рік, за який підготовлена окрема фінансова звітність, відповідає фінансовій звітності.

Крім того, виходячи з нашого знання та розуміння суб'єкта господарювання та його середовища, отриманих у ході аудиту, ми зобов'язані повідомляти про факт виявлення суттєвих викривлень у звіті про управління та іншій інформації, які ми отримали до дати цього аудиторського звіту. Ми не маємо що повідомити у цьому зв'язку.

Відповідальність управлінського персоналу за окрему фінансову звітність

Управлінський персонал несе відповідальність за складання і достовірне подання окремої фінансової звітності відповідно до МСФЗ та вимог Закону України "Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні" щодо фінансової звітності, а також за такий внутрішній контроль, який управлінський персонал визначає потрібним для того, щоб забезпечити складання окремої фінансової звітності, що не містить суттєвих викривлень внаслідок шахрайства або помилки.

При складанні окремої фінансової звітності управлінський персонал несе відповідальність за оцінку здатності Компанії продовжувати безперервну діяльність, за розкриття у відповідних випадках відомостей, що стосуються безперервної діяльності, та за складання звітності на основі припущення про подальшу безперервну діяльність, крім випадків, коли управлінський персонал має намір ліквідувати Компанію або припинити її діяльність, або коли в нього відсутня жодна реальна альтернатива, крім ліквідації або припинення діяльності.

Відповідальність аудитора за аудит окремої фінансової звітності

Наша мета полягає в отриманні обґрунтованої впевненості у тому, що окрема фінансова звітність у цілому не містить суттєвих викривлень внаслідок шахрайства або помилки, та у випуску аудиторського звіту, що містить нашу думку. Обґрунтована впевненість є високим рівнем впевненості, але не є гарантією того, що аудит, проведений відповідно до МСА, завжди виявляє суттєві викривлення за їх наявності. Викривлення можуть виникати внаслідок шахрайства або помилки і вважаються суттєвими, якщо можна обґрунтовано очікувати, що окремо чи в сукупності вони вплинуть на економічні рішення користувачів, які приймаються на основі цієї окремої фінансової звітності.

У ході аудиту, що проводиться відповідно до МСА, ми застосовуємо професійне судження та зберігаємо професійний скептицизм протягом всього аудиту. Крім того, ми виконуємо наступне:

- виявляємо та оцінюємо ризики суттєвого викривлення окремої фінансової звітності внаслідок шахрайства або помилки; розробляємо та виконуємо аудиторські процедури у відповідь на ці ризики; отримуємо аудиторські докази, які є належними та достатніми і надають підстави для висловлення нашої думки. Ризик невиявлення суттєвого викривлення в результаті шахрайства є вищим, ніж ризик невиявлення суттєвого викривлення в результаті помилки, оскільки шахрайські дії можуть включати змову, підробку, навмисний пропуск, викривлене подання інформації та дії в обхід системи внутрішнього контролю;
- отримуємо розуміння системи внутрішнього контролю, що стосується аудиту, з метою розробки аудиторських процедур, які відповідають обставинам, а не з метою висловлення думки щодо ефективності внутрішнього контролю Компанії;
- оцінюємо належний характер застосованої облікової політики та обґрунтованість бухгалтерських оцінок і відповідного розкриття інформації, підготовленої управлінським персоналом;
- робимо висновок про правомірність застосування управлінським персоналом припущення про безперервність діяльності та на основі отриманих аудиторських доказів - висновок про наявність суттєвої невизначеності у зв'язку з подіями або умовами, які можуть викликати значні сумніви у спроможності Компанії продовжувати свою діяльність на безперервній основі. Якщо ми дійшли висновку про наявність суттєвої невизначеності, ми повинні привернути увагу у нашому аудиторському звіті до відповідного розкриття інформації у окремій фінансовій звітності або, якщо таке розкриття є неналежним, модифікувати нашу думку. Наші висновки ґрунтуються на аудиторських доказах, отриманих до дати нашого звіту аудитора. Проте майбутні події або умови можуть призвести до того, що Компанія втратить здатність продовжувати свою діяльність на безперервній основі;
- проводимо оцінку подання окремої фінансової звітності в цілому, її структури та змісту, включаючи розкриття інформації, а також того, чи розкриває окрема фінансова звітність операції та події, покладені в її основу, так, щоб було забезпечено їхнє достовірне подання.

Ми здійснюємо інформаційну взаємодію з особами, відповідальними за корпоративне управління повідомляючи їм, серед іншого, про запланований обсяг та строки аудиту, а також про суттєві зауваження за результатами аудиту, у тому числі про значні недоліки системи внутрішнього контролю, які ми виявляємо у ході аудиту.

Крім того, ми надаємо особам, відповідальним за корпоративне управління заяву про те, що ми дотримались усіх відповідних етичних вимог до незалежності, та поінформували цих осіб про всі взаємовідносини та інші питання, які можна обґрунтовано вважати такими, що мають вплив на незалежність аудитора, і, якщо потрібно, - про заходи, вжиті для усунення загроз, або застосовані застережні заходи.

Із тих питань, про які ми повідомили особам, відповідальним за корпоративне управління, ми визначаємо питання, які були найбільш значущими для аудиту окремої фінансової звітності за поточний період і, відповідно, є ключовими питаннями аудиту. Ми описуємо ці питання у нашому аудиторському звіті, крім випадків, коли оприлюднення інформації про ці питання заборонене законом чи нормативними актами, або коли у надзвичайно рідкісних випадках ми доходимо висновку про те, що інформація про будь-яке питання не повинна бути повідомлена у нашому звіті, оскільки можливо обґрунтовано передбачити, що

негативні наслідки повідомлення такої інформації перевищать суспільно значиму користь від її повідомлення.

Звіт про інші правові та регуляторні вимоги

Призначення аудитора

Ми вперше були призначені аудиторами Компанії для обов'язкового аудиту рішенням Учасника Компанії 5 грудня 2019 року.

Наше призначення було поновлено 29 жовтня 2020 року рішенням Наглядової Ради. Загальна тривалість виконання аудиторського завдання без перерв з урахуванням продовження повноважень, які мали місце, та повторних призначень складає три роки.

Ключовий партнер з аудиту, відповідальний за завдання з аудиту, за результатами якого випущено цей звіт незалежного аудитора, Вихованець Максим Володимирович.

ТОВ АФ "ПрайсвотерхаусКуперс (Аудит)"

Вихованець Максим Володимирович

Ідентифікаційний код 21603903

Номер реєстрації у Реєстрі аудиторів та суб'єктів аудиторської діяльності 0152

Номер реєстрації у Реєстрі аудиторів та суб'єктів аудиторської діяльності 101814

м. Київ, Україна

30 червня 2022 року

ТОВ «Лемтранс»
Баланс (Звіт про фінансовий стан)

Усі суми наведені у тисячах гривень

 Додаток 1 до Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 1
 "Загальні вимоги до фінансової звітності"

Підприємство **Товариство з обмеженою відповідальністю «Лемтранс»** Дата (рік, місяць, число) **2021 12 31**
 Територія **м. Київ** за ЄДРПОУ **30600592**
 Організаційно-правова форма **м. Київ** за КАТОТТГІ **UA80000000000126643**
 господарювання **Товариство з обмеженою відповідальністю** за КОПФГ **240**
 Вид економічної діяльності **Інша допоміжна діяльність у галузі транспорту** за КВЕД **52.29**
 Середня кількість працівників² **880**
 Адреса, телефон **вулиця Антоновича, буд. 46-46А, Голосіївський р-н м. Київ, 03150** **224-69-80**
 Одиниця виміру: тис. грн. без десяткового знаку (окрім розділу IV Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід) (форма № 2), грошові показники якого наводяться в гривнях з копійками)
 Складено (зробити позначку "v" у відповідній клітинці):
 за положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку
 за міжнародними стандартами фінансової звітності

КОДИ		
2021	12	31
30600592		
UA80000000000126643		
240		
52.29		

v

**Баланс (Звіт про фінансовий стан)
на 31 грудня 2021 р.**

 Форма №1 Код за ДКУД **1801001**

Актив	Код рядка	На початок звітного періоду 31.12.2020	На кінець звітного періоду 31.12.2021	Примітки
1	2	3	4	5
I. Необоротні активи				
Нематеріальні активи	1000	4 801	5 778	
первісна вартість	1001	13 022	14 948	
накопичена амортизація	1002	(8 221)	(9 170)	
Незавершені капітальні інвестиції	1005	40 359	78 809	8
Основні засоби	1010	7 794 336	9 112 046	8
первісна вартість	1011	12 738 011	12 685 717	
знос	1012	(4 943 675)	(3 573 671)	
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	-	-	
інші фінансові інвестиції	1035	704 632	704 632	9
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	2 653	3 975	
Відстрочені податкові активи	1045	-	-	
Інші необоротні активи	1090	-	-	
Усього за розділом I	1095	8 546 781	9 905 240	
II. Оборотні активи				
Запаси	1100	143 307	140 480	10
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	68 456	350 140	11
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130	133 622	113 769	
з бюджетом	1135	72 794	-	
у тому числі з податку на прибуток	1136	72 794	-	
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	401 099	621 187	11
Поточні фінансові інвестиції	1160	364 727	328 443	12
Гроші та їх еквіваленти	1165	1 524 258	1 297 082	13
Витрати майбутніх періодів	1170	18 490	25 713	
Інші оборотні активи	1190	8 815	30 005	
Усього за розділом II	1195	2 735 568	2 906 819	
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	26 477	18 623	
Баланс	1300	11 308 826	12 830 682	

Примітки, що додаються, є невід'ємною частиною цієї окремої фінансової звітності.

ТОВ «Лемтранс»
Баланс (Звіт про фінансовий стан)
 Усі суми наведені у тисячах гривень

Пасив	Код рядка	На початок звітного періоду 31.12.2020	На кінець звітного періоду 31.12.2021	Примітки
1	2	3	4	5
I. Власний капітал				
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	-	-	
Капітал у дооцінках	1405	-	-	
Додатковий капітал	1410	-	-	
Резервний капітал	1415	-	-	
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	-	-	
Неоплачений капітал	1425	-	-	
Вилучений капітал	1430	-	-	
Усього за розділом I³	1495	-	-	
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення				
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	335 974	425 695	25
Довгострокові кредити банків	1510	30 531	-	14
Інші довгострокові зобов'язання ⁴	1515	7 055 659	7 973 023	14
Довгострокові забезпечення	1520	-	-	
Цільове фінансування	1525	-	-	
Усього за розділом II	1595	7 422 164	8 398 718	
III. Поточні зобов'язання і забезпечення				
Короткострокові кредити банків	1600	14 820	-	14
Поточна кредиторська заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями	1610	1 938 727	1 958 197	14
товари, роботи, послуги	1615	103 723	374 406	15
розрахунками з бюджетом	1620	37 657	47 306	
у тому числі з податку на прибуток	1621	-	11 350	
розрахунками зі страхування	1625	2 231	2 500	
розрахунками з оплати праці	1630	9 757	11 877	
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами	1635	170 169	71 376	
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з учасниками	1640	45 688	-	14
Поточні забезпечення	1660	37 675	47 772	16
Доходи майбутніх періодів	1665	-	-	
Інші поточні зобов'язання	1690	1 526 215	1 918 530	14
Усього за розділом III	1695	3 886 662	4 431 964	
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	-	-	
Баланс	1900	11 308 826	12 830 682	

¹ Кодифікатор адміністративно-територіальних одиниць та територій територіальних громад.

² Визначається в порядку, встановленому центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері статистики.

³ Згідно зі статтею 24 Закону України «Про товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю» учасник товариства має право вийти з товариства та одержати ринкову вартість своєї частки у статутному капіталі товариства. Оскільки товариство зобов'язане сплатити учаснику вартість його частки, якщо він скористається своїм правом виходу, і товариство не може запобігти цьому, то відповідно до визначень у МСБО 32 "Фінансові інструменти: подання" чисті активи товариства з обмеженою відповідальністю є фінансовим зобов'язанням, а не інструментом власного капіталу. Відповідно, для цілей окремої фінансової звітності ТОВ «Лемтранс» за МСФЗ його чисті активи є зобов'язанням, а не інструментом власного капіталу, та згідно з МСБО 32 класифікуються у фінансовій звітності як "Довгострокові зобов'язання".

ТОВ «Лемтранс»

Баланс (Звіт про фінансовий стан)

Усі суми наведені у тисячах гривень

** Станом на 31 грудня 2021 року рядок 1515 складається з чистих активів, які належать учасникам, у сумі 5 683 203 тис. грн. (станом на 31 грудня 2020 року: 4 574 057 тис. грн), довгострокових орендних зобов'язань у сумі 2 245 216 тис. грн (станом на 31 грудня 2020 року: 2 372 430 тис. грн), інших довгострокових фінансових зобов'язань у сумі 44 604 тис. грн (станом на 31 грудня 2020 року – 109 172 тис. грн) (примітка 14).*

Підписано та затверджено до випуску від імені керівництва ТОВ «Лемтранс» 30 червня 2022 року:

Мезенцев Володимир, Генеральний директор

Романова Оксана, Головний бухгалтер

Підприємство

Товариство з обмеженою відповідальністю «Лемтранс»
(найменування)Дата (рік, місяць, число)
за ЄДРПОУ

КОДИ		
2021	12	31
30600592		

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)
за 2021 рік

Форма №2 Код за ДКУД 1801003

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	2021 рік	2020 рік	Примітки
1	2	3	4	5
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	9 792 206	14 391 017	17
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(7 655 515)	(12 375 384)	18
Валовий:				
прибуток	2090	2 136 691	2 015 633	
збиток	2095	-	-	
Інші операційні доходи	2120	175 375	201 948	19
Адміністративні витрати	2130	(206 976)	(198 685)	18
Витрати на збут	2150	(761)	(420)	18
Інші операційні витрати	2180	(152 078)	(235 202)	20
Фінансовий результат від операційної діяльності:				
прибуток	2190	1 952 251	1 783 274	
збиток	2195	-	-	
Дохід від участі в капіталі	2200	-	-	
Інші фінансові доходи ¹	2220	300 130	312 754	23
Інші доходи	2240	664 956	140 842	21
Фінансові витрати ²	2250	(1 460 077)	(736 351)	24
Втрати від участі в капіталі	2255	-	-	
Інші витрати	2270	(1 752 754)	(1 008 264)	22
Фінансовий результат до оподаткування:				
прибуток	2290	-	492 255	
збиток	2295	(295 494)	-	
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	(110 122)	(51 864)	25
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	-	-	
Чистий фінансовий результат³:				
прибуток	2350	-	440 391	
збиток	2355	(405 616)	-	

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	2021 рік	2020 рік	Примітки
1	2	3	4	5
Дооцінка (уцінка) необоротних активів ⁴	2400	494 654	(537 062)	8
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	-	-	
Накопичені курсові різниці	2410	-	-	
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	-	-	
Інший сукупний дохід	2445	-	-	
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	494 654	(537 062)	
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом ⁴	2455	(89 038)	96 671	25
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	405 616	(440 391)	
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	-	-	

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Стаття	Код рядка	2021 рік	2020 рік	Примітки
1	2	3	4	5
Матеріальні затрати	2500	390 861	334 453	
Витрати на оплату праці	2505	346 111	312 425	
Відрахування на соціальні заходи	2510	60 905	51 625	
Амортизація ⁵	2515	756 827	1 732 504	
Інші операційні витрати	2520	6 190 486	10 171 111	
Разом	2550	7 745 190	12 602 118	

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Стаття	Код рядка	2021 рік	2020 рік	Примітки
1	2	3	4	5
Середньорічна кількість простих акцій	2600	-	-	
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	-	-	
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	-	-	
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	-	-	
Дивіденди на одну просту акцію	2650	-	-	

Коментар: Частина IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ не заповнюється тому, що Компанія не є емітентом цінних паперів.

¹ Рядок 2220 у 2020 році включає суму уцінки, враховану у фінансовому результаті до оподаткування, на інструменти власного капіталу (чисті активи, які належать учасникам), перекласифіковані у фінансові зобов'язання, відповідно до положень міжнародних стандартів фінансової звітності (примітка 23).

² Рядок 2250 у 2021 році включає суму дооцінки, враховану у фінансовому результаті до оподаткування, на інструменти власного капіталу (чисті активи, які належать учасникам), перекласифіковані у фінансові зобов'язання, відповідно до положень міжнародних стандартів фінансової звітності (примітка 24).

³ Зміну в чистих активах від діяльності за рік розкрито у примітці 14, розділ а).

⁴ Статті, які не будуть рекласифіковані у прибуток чи збиток.

⁵ Рядок 2515 включає амортизацію у сумі 934 857 тис.грн. та сторнування збитку від зменшення корисності (знецінення) необоротних активів у сумі 178 030 тис.грн. (у 2020 році - амортизацію у сумі 1 477 644 тис.грн та збиток від зменшення корисності (знецінення) необоротних активів у сумі 254 860 тис.грн) (примітка 8).

Підприємство

Товариство з обмеженою відповідальністю «Лемтранс»
(найменування)Дата (рік, місяць, число)
за ЄДРПОУ

КОДИ		
2021	12	31
30600592		

Звіт про рух грошових коштів (за непрямим методом)
за 2021 рік

Форма №3 Код за ДКУД 1801006

Стаття	Код рядка	2021 рік		2020 рік		Примітки
		надходження	видаток	надходження	видаток	
1	2	3	4	5	6	7
I. Рух коштів у результаті операційної діяльності						
Прибуток (збиток) від звичайної діяльності до оподаткування	3500	-	(295 494)	492 255	-	
Коригування на:						
амортизацію необоротних активів ¹	3505	756 827	-	1 732 504	-	
збільшення (зменшення) забезпечень	3510	10 097	-	4 593	-	
збиток (прибуток) від нереалізованих курсових різниць	3515	391	-	-	(78)	
збиток (прибуток) від неопераційної діяльності та інших негрошових операцій ²	3520	2 247 745	-	1 291 019	-	
Збиток (прибуток) від реалізації фінансових інвестицій ³	3524	-	-	-	(64)	
Зменшення (відновлення) корисності необоротних активів ³	3526	-	-	-	-	
Фінансові витрати ³	3540	1 460 077	-	736 351	-	24
Зменшення (збільшення) оборотних активів	3550	-	(227 218)	458 052	-	
Зменшення (збільшення) запасів	3551	2 863	-	-	(9 011)	
Зменшення (збільшення) дебіторської заборгованості за продукцію, товари, роботи, послуги	3553	-	(216 453)	437 907	-	
Зменшення (збільшення) іншої поточної дебіторської заборгованості	3554	1 498	-	578	-	
Зменшення (збільшення) витрат майбутніх періодів	3556	-	(7 223)	14 182	-	
Зменшення (збільшення) інших оборотних активів	3557	-	(7 903)	14 396	-	
Збільшення (зменшення) поточних зобов'язань	3560	99 855	-	121 072	-	
Збільшення (зменшення) поточної кредиторської заборгованості за товари, роботи, послуги	3561	172 390	-	120 961	-	
Збільшення (зменшення) поточної кредиторської заборгованості за розрахунками з бюджетом	3562	-	(1 701)	-	(8 803)	
Збільшення (зменшення) поточної кредиторської заборгованості за розрахунками зі страхування	3563	269	-	503	-	
Збільшення (зменшення) поточної кредиторської заборгованості за розрахунками з оплати праці	3564	2 120	-	798	-	
Збільшення (зменшення) інших поточних зобов'язань	3567	-	(73 223)	7 613	-	
Грошові кошти від операційної діяльності	3570	2 592 203	-	4 099 417	-	
Сплачений податок на прибуток	3580	-	(29 688)	-	(220 189)	
Сплачені відсотки	3585	-	(258 395)	-	(689 451)	
Чистий рух коштів від операційної діяльності	3195	2 304 120	-	3 189 777	-	

Стаття	Код рядка	2021 рік		2020 рік		Примітки
		надходження	видаток	надходження	видаток	
1	2	3	4	5	6	7
II. Рух коштів у результаті інвестиційної діяльності						
Надходження від реалізації: фінансових інвестицій ⁴	3200	7 854	-	497 046	-	
необоротних активів	3205	23	-	-	-	
Надходження від отриманих: відсотків	3215	50 028	-	52 476	-	
дивідендів	3220	244 031	-	27 336	-	
Надходження від деривативів	3225	-	-	-	-	
Надходження від погашення позик	3230	-	-	13 533	-	
Інші надходження ⁵	3250	1 305 437	-	1 626 065	-	
Витрачання на придбання: фінансових інвестицій ⁴	3255	-	-	-	(529 894)	
необоротних активів	3260	-	(95 956)	-	(90 895)	
Виплати за деривативами	3270	-	-	-	-	
Витрачання на надання позик	3275	-	(215 528)	-	-	
Інші платежі ⁶	3290	-	(1 284 180)	-	(1 592 596)	
Чистий рух коштів від інвестиційної діяльності	3295	11 709	-	3 071	-	
III. Рух коштів у результаті фінансової діяльності						
Надходження від: Власного капіталу	3300	-	-	-	-	
Отримання позик	3305	392 294	-	49 216	-	14
Інші надходження	3340	-	-	-	-	
Витрачання на: Викуп власних акцій	3345	-	-	-	-	
Погашення позик	3350	-	(279 326)	-	(371 307)	14
Сплату дивідендів	3355	-	(83 067)	-	-	
Витрачання на придбання частки в дочірньому підприємстві	3370	-	-	-	-	
Інші платежі ⁶	3390	-	(2 574 353)	-	(1 570 833)	
Чистий рух коштів від фінансової діяльності	3395	-	(2 544 452)	-	(1 892 924)	
Чистий рух грошових коштів за звітний період	3400	-	(228 623)	1 299 924	-	
Залишок коштів на початок року ⁷	3405	1 524 258	-	232 236	-	13
Вплив зміни валютних курсів на залишок коштів ⁷	3410	1 447	-	-	(7 902)	
Залишок коштів на кінець року ⁷	3415	1 297 082	-	1 524 258	-	13

¹ Рядок 3505 складається з амортизації у сумі 934 857 тис.грн. та сторнування збитку від зменшення корисності (знецінення) необоротних активів у сумі 178 030 тис.грн. (2020 рік: з амортизації 1 477 644 тис.грн та збитку від зменшення корисності (знецінення) необоротних активів у сумі 254 860 тис.грн.)

² Рядок 3520 складається з рядків 2220, 2240, 2250 та 2270 Звіту про фінансові результати (примітки 21, 22, 23, 24).

³ Рядки 3524, 3526 та 3540 наведено для розкриття окремих складових рядка 3520 "Збиток (прибуток) від неопераційної діяльності та інших негрошових операцій". Ці рядки є додатковими статтями, які не приймаються до розрахунку чистого руху коштів від операційної діяльності.

⁴ Рядки 3200 та 3255 включають рух грошових коштів, пов'язаний з придбанням та реалізацією фінансових інвестицій: депозитних сертифікатів та корпоративних прав.

⁵ Рядки 3250 та 3290 включають рух грошових коштів, пов'язаний з розміщенням банківських депозитів (примітка 12).

⁶ Рядок 3390 включає погашення зобов'язань з оренди без права викупу/переходу права власності у сумі 463 186 тис.грн (за 2020 рік – 517 344 тис.грн) (примітка 14), погашення зобов'язань з оренди з правом викупу/переходом права власності у сумі 373 045 тис.грн (за 2020 рік – 303 489 тис.грн) (примітка 14) та виплати фінансової допомоги, що не підлягає поверненню, у сумі 1 738 122 тис.грн (за 2020 рік – 750 000 тис.грн) (примітка 7).

⁷ Рядок 3405 та рядок 3415 включають суму оціночного резерву під кредитні збитки від грошових коштів та їх еквівалентів станом на початок та кінець року (примітка 13); рядок 3410 включає зміну резерву під кредитні збитки за звітний період 2021 року у сумі зменшення на 1 845 тис.грн (2020 рік: у сумі збільшення на 7 985 тис.грн).

Підприємство

Товариство з обмеженою відповідальністю «Лемтранс»
 (найменування)

Дата (рік, місяць, число)
 за ЄДРПОУ

КОДИ		
2021	12	31
30600592		

Звіт про власний капітал
за 2021 рік

Форма №4 Код за ДКУД **1801005**

Стаття	Код рядка	Зареєстрований (пайовий) капітал	Капітал у дооцінках	Додатковий капітал	Резервний капітал	Нерозподілений прибуток/ (Непокритий збиток)	Неоплачений капітал	Вилучений капітал	Всього
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Залишок на початок року	4000	-	-	-	-	-	-	-	-
Коригування:									
Зміна облікової політики	4005	-	-	-	-	-	-	-	-
Виправлення помилок	4010	-	-	-	-	-	-	-	-
Інші зміни	4090	-	-	-	-	-	-	-	-
Скоригований залишок на початок року	4095	-	-	-	-	-	-	-	-
Чистий прибуток (збиток) за звітний період	4100	-	-	-	-	(405 616)	-	-	(405 616)
Інший сукупний дохід за звітний період	4110	-	-	-	-	405 616	-	-	405 616
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	4111	-	-	-	-	405 616	-	-	405 616
Інший сукупний дохід	4116	-	-	-	-	-	-	-	-
Розподіл прибутку:									
Виплата власникам (дивіденди)	4200	-	-	-	-	-	-	-	-
Спрямування прибутку до зареєстрованого капіталу	4205	-	-	-	-	-	-	-	-
Відрахування до резервного капіталу	4210	-	-	-	-	-	-	-	-
Внески учасників:									
Внески до капіталу	4240	-	-	-	-	-	-	-	-
Погашення заборгованості з капіталу	4245	-	-	-	-	-	-	-	-
Вилучення капіталу:									
Викуп акцій (часток)	4260	-	-	-	-	-	-	-	-
Перепродаж викуплених акцій (часток)	4265	-	-	-	-	-	-	-	-
Анулювання викуплених акцій (часток)	4270	-	-	-	-	-	-	-	-
Вилучення частки в капіталі	4275	-	-	-	-	-	-	-	-
Інші зміни в капіталі	4290	-	-	-	-	-	-	-	-
Разом змін у капіталі	4295	-	-	-	-	-	-	-	-
Залишок на кінець року	4300	-	-	-	-	-	-	-	-

Підприємство

Товариство з обмеженою відповідальністю «Лемтранс»
(найменування)Дата (рік, місяць, число)
за ЄДРПОУ

КОДИ		
2020	12	31
30600592		

Звіт про власний капітал
за 2020 рік

Форма №4 Код за ДКУД 1801005

Стаття	Код рядка	Зареєстрований (пайовий) капітал	Капітал у дооцінках	Додатковий капітал	Резервний капітал	Нерозподілений прибуток/ (Непокритий збиток)	Неоплачений капітал	Вилучений капітал	Всього
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Залишок на початок року	4000	-	-	-	-	-	-	-	-
Коригування:									
Зміна облікової політики	4005	-	-	-	-	-	-	-	-
Виправлення помилок	4010	-	-	-	-	-	-	-	-
Інші зміни	4090	-	-	-	-	-	-	-	-
Скоригований залишок на початок року	4095	-	-	-	-	-	-	-	-
Чистий прибуток (збиток) за звітний період	4100	-	-	-	-	440 391	-	-	440 391
Інший сукупний дохід за звітний період	4110	-	-	-	-	(440 391)	-	-	(440 391)
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	4111	-	-	-	-	(440 391)	-	-	(440 391)
Інший сукупний дохід	4116	-	-	-	-	-	-	-	-
Розподіл прибутку:									
Виплата власникам (дивіденди)	4200	-	-	-	-	-	-	-	-
Спрямування прибутку до зареєстрованого капіталу	4205	-	-	-	-	-	-	-	-
Відрахування до резервного капіталу	4210	-	-	-	-	-	-	-	-
Внески учасників:									
Внески до капіталу	4240	-	-	-	-	-	-	-	-
Погашення заборгованості з капіталу	4245	-	-	-	-	-	-	-	-
Вилучення капіталу:									
Викуп акцій (часток)	4260	-	-	-	-	-	-	-	-
Перепродаж викуплених акцій (часток)	4265	-	-	-	-	-	-	-	-
Анулювання викуплених акцій (часток)	4270	-	-	-	-	-	-	-	-
Вилучення частки в капіталі	4275	-	-	-	-	-	-	-	-
Інші зміни в капіталі	4290	-	-	-	-	-	-	-	-
Разом змін у капіталі	4295	-	-	-	-	-	-	-	-
Залишок на кінець року	4300	-	-	-	-	-	-	-	-

1 Інформація про Компанію

Товариство з обмеженою відповідальністю «Лемтранс» (далі – ТОВ «Лемтранс» або Компанія) було засноване відповідно до законодавства України у жовтні 1999 року. Основними напрямками діяльності Компанії є організація вантажних перевезень залізничним транспортом в Україні, надання транспортно-експедиторських послуг, а також ремонт рухомого складу.

Станом на 31 грудня 2021 року та 31 грудня 2020 року безпосереднім материнським підприємством ТОВ «Лемтранс» є компанія Lemtrans Limited зі штаб-квартирою у м. Лімасол, Кіпр, а фактичний контроль над Компанією здійснювала компанія SCM (System Capital Management) Limited (далі - «SCM»), компанія, яка є резидентом Кіпру. Станом на 31 грудня 2021 року та 31 грудня 2020 року кінцевим бенефіціарним власником Компанії є громадянин України пан Рінат Ахметов.

Середня кількість працівників Компанії у 2021 році - 880 осіб (у 2020 році – 874 особи).

Юридична адреса Компанії: вул. Антоновича 46-46А, Київ, 03150, Україна.

2 Умови, у яких працює Компанія

Події, що впливали на 2021 рік. В 2021 році економіка України демонструвала позитивну динаміку відновлення від пандемії COVID-19. Цьому також сприяли відновлення світової економіки та зростання цін на світових товарних ринках, стійкий споживчий попит та нарощування інвестицій підприємствами після кризи. У 2021 році зростання реального ВВП, за оцінками Національного банку України (НБУ), становило близько 3% у річному вимірі після скорочення на 3,8% у 2020 році.

Національний банк України реалізував процентну політику, що відповідала цільовим показникам інфляції, та утримував плаваючий курс гривні. Темп інфляції в Україні прискорився та досягнув у річному обчисленні 10% в 2021 році (у порівнянні з 5% в 2020 році). Зростання темпів інфляції разом зі зростанням індексу споживчих цін змусило НБУ розпочати реалізацію жорсткішої кредитно-грошової політики та поступове підвищення його облікової ставки з 6% у червні 2020 року до 10% у січні 2022 року.

Події, що впливають на 2022 рік. Військове вторгнення 24 лютого 2022 року Російської Федерації на територію України та подальше розгортання бойових дій завдали серйозного удару українській економіці. Внаслідок російського вторгнення гостро постали питання комплексної безпеки для подальшого стабільного розвитку економічного та фінансового секторів в Україні. Відтоді умови, в яких працює Компанія, залишаються ризиковими та характеризуються високим ступенем невизначеності. З огляду на динамічний характер ситуації та непрогнозованість ходу війни, для оцінки економічного спаду, скоріше за все, знадобиться певний час. Наразі уряд встановив пріоритетність видатків на оборону та соціальну сферу і продовжував виконувати свої зобов'язання з погашення зовнішнього боргу. Підприємства країни продовжують сплачувати податки, а фінансова система забезпечує грошові потоки. Попри поточну нестабільну ситуацію банківська система залишається стабільною з достатньою ліквідністю в умовах воєнного стану, і всі банківські послуги доступні її клієнтам – як юридичним, так і фізичним особам.

У зв'язку з військовою агресією Російської Федерації проти України та на підставі пропозиції Ради національної безпеки і оборони й відповідно до українського законодавства в Україні введено воєнний стан з 24 лютого 2022 року, строк дії якого триває до 23 серпня 2022 року.

Протягом кількох місяців після початку повномасштабної воєнної атаки тривають бої у кількох великих містах України та навколо них, наслідком яких стали тисячі жертв серед цивільного населення. Російські атаки мають на меті руйнування військової та цивільної інфраструктури на всій території України, включаючи лікарні та житлові комплекси. Водночас на окупованих територіях були пошкоджені маршрути матеріально-технічного постачання, і наразі доступ до них відсутній. Інші залізничні та автомобільні логістичні маршрути доступні для використання, оскільки Україна має розгалужену мережу автомобільних і залізничних доріг.

Український уряд отримав фінансування та пожертви від міжнародних організацій і різних країн для підтримки фінансової стабільності, а також фінансування соціальних виплат і військових потреб (від Міжнародного валютного фонду, Європейського Союзу та безпосередньо від численних країн).

Національний банк України відтермінував прийняття рішення про його основну облікову ставку, яка залишалася без змін у розмірі 10%, до червня 2022 року. З 03 червня 2022 року облікову ставку підвищено до 25%. НБУ очікує, що підвищення облікової ставки до 25% буде достатнім для послаблення тиску на валютному ринку та стабілізації інфляційних очікувань.

З метою забезпечення надійного та стабільного функціонування фінансової системи країни НБУ встановив обмеження на зняття готівкової іноземної валюти та на зняття коштів з рахунків в національній валюті і перейшов від гнучкого режиму курсоутворення до режиму фіксованого курсу обміну 29,25 гривні за 1 долар США на валютному ринку. Станом на дату цього звіту офіційний обмінний курс гривні щодо долара США, встановлений НБУ, становить 29,25 гривні за 1 долар США порівняно з 27,28 гривні за 1 долар США станом на 31 грудня 2021 року та 28,27 гривні за 1 долар США станом на 31 грудня 2020 року.

2 Умови, в яких працює Компанія (продовження)

З початку дії воєнного стану Верховна Рада України прийняла низку Законів, метою яких є спрощення оподаткування та урегулювання трудових відносин в умовах війни. Зокрема було запроваджено:

- Право на застосування спрощеної системи оподаткування III групи за ставкою 2% суб'єктами господарювання з річним доходом до 10 млрд. грн., окрім того, знята умова щодо кількості працівників;
- Норми про звільнення від ПДВ у разі постачання товарів на користь Збройних Сил, Нацгвардії та військ територіальної оборони України, у тому числі медичних установ; звільнення від ПДВ товарів, які були знищені в результаті бойових дій;
- Призупинення реєстрації податкових накладних/розрахунків коригувань до них, яку було відновлено з кінця травня 2022 року з одночасним зобов'язанням платників податків уточнити податковий кредит за податкові періоди з лютого по квітень 2022 року з метою виключення з нього сум, щодо яких відсутня реєстрація податкових накладних;
- Призупинення податкових перевірок до припинення дії воєнного стану, окремі види яких згодом були відновлені;
- Податок на прибуток: коригування з пп. 140.5.9 Податкового кодексу України щодо безкоштовного надання коштів і товарів благодійним організаціям не застосовується до коштів та товарів, згідно з переліком (бронежилети, продукти та інші), наданих для потреб оборони певним суб'єктам (ЗСУ, МВС та іншим);
- та інші численні зміни, які, як очікується, не будуть мати суттєвого впливу на діяльність Компанії.

Від початку повномасштабного вторгнення Російської Федерації на територію України Компанія працює у посиленому режимі задля забезпечення постачання необхідної виробництвом сировини та збереження логістичних ланцюгів. Вплив військової агресії Російської Федерації проти України на діяльність Компанії розкрито у Примітці 3.

Компанія допомагає Збройним Силам України та територіальній обороні, підтримує населення в країні. Компанія та її дочірні підприємства перерахували кошти на спеціальний рахунок НБУ; сплачують логістичний тариф на доставку гуманітарного вантажу для мирного населення; допомагають доставити продукти у деякі регіони тощо. Одне з дочірніх підприємств Компанії, Товариство з обмеженою відповідальністю «Левада Карго», спільно з іншими компаніями організовує логістичні ланцюги поставок гуманітарної допомоги із Європи до України. Це спільна ініціатива АТ «Укрзалізниця», українських та європейських компаній та European Business Association.

Остаточний результат війни та її наслідки передбачити надзвичайно складно, проте очевидно, що вони матимуть вкрай негативний вплив на економіку України та бізнес Компанії.

COVID-19. Протягом 2021 року, задля мінімізації соціальних контактів для працівників Компанії, які забезпечують безперервну роботу виробничих підрозділів, діяв каскадний 4-рівневий графік роботи, а для офісних працівників – режим дистанційної роботи. Також тривало проведення профілактичних і протиепідеміологічних заходів для попередження захворювання працівників.

Станом на 31 грудня 2021 року рівень поширення інфекції залишався високим та існував ризик того, що українські органи влади введуть додаткові обмеження у наступних періодах, у тому числі у зв'язку з появою нових різновидів вірусу. У травні 2022 року термін дії карантину в Україні було продовжено до 31 серпня 2022 року та на період воєнного стану фізичним особам і суб'єктам господарювання рекомендовано дотримуватися протиепідемічних заходів, спрямованих на запобігання поширенню COVID-19. На дату випуску цієї фінансової звітності ситуація з COVID-19 все ще змінюється і її наслідки залишаються невизначеними.

3 Основні принципи облікової політики

Основа підготовки інформації. Ця окрема фінансова звітність (далі – фінансова звітність) підготовлена відповідно до Міжнародних стандартів фінансової звітності (МСФЗ) за принципом історичної вартості з коригуваннями на переоцінку основних засобів. Нижче описані основні принципи облікової політики, які застосовувались при підготовці цієї фінансової звітності. Ці принципи застосовувались послідовно щодо всіх представлених у цій звітності періодів, якщо не зазначено інше.

Підготовка фінансової звітності вимагає застосування певних важливих бухгалтерських оцінок. Вона також вимагає, щоб при застосуванні облікової політики Компанії її керівництво застосовувало власні професійні судження. Сфери, що характеризуються високим рівнем оціночних суджень або складності, та сфери, щодо яких формуються припущення та розрахунки, мають велике значення для підготовки фінансової звітності, описані у Примітці 4.

Компанія підготувала консолідовану фінансову звітність відповідно до МСФЗ для Компанії та її дочірніх підприємств (далі – «Група»). У консолідованій фінансовій звітності дочірні підприємства, які є компаніями, у яких Група володіє, прямо чи опосередковано, понад половиною прав голосу або іншим чином має

3 Основні принципи облікової політики (продовження)

можливість здійснювати контроль їхньої діяльності, були повністю консолідовані.

Відповідно до пункту 5 статті 12¹ Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» підприємства, які повинні складати фінансову звітність за МСФЗ, складають і подають фінансову звітність на основі таксономії фінансової звітності за МСФЗ в єдиному електронному форматі (iXBRL). Станом на дату випуску цієї фінансової звітності Таксономію UA XBRL МСФЗ 2021 року ще не оприлюднено. У зв'язку з цим старт кампанії з подання фінансової звітності, складеної на основі Таксономії UA XBRL МСФЗ 2021 року в єдиному електронному форматі, ще не розпочато. Керівництво Компанії планує підготувати пакет звітності у форматі iXBRL та подати його в строки встановлені законодавством.

Безперервність діяльності. Негативний вплив військової агресії Російської Федерації проти України на діяльність Компанії зумовлений, перш за все, руйнуванням найбільших металургійних комбінатів в Україні та міста Маріуполь, у якому вони розташовані; зупиненням діяльності морських портів у Чорноморсько-Азовському регіоні та переорієнтацією експортно-імпортних потоків на західні залізничні прикордонні переходи, що суттєво скоротило експортні можливості через наявні логістичні обмеження; зменшенням завантаження потужностей гірничодобувних підприємств; призупиненням програм будівництва і розвитку; скороченням виробництва інших численних підприємств внаслідок воєнних дій та руйнуванням наземної інфраструктури. Це призвело до падіння обсягу залізничних вантажних перевезень у всіх регіонах України. Так у березні-квітні 2022 року обсяги навантажень у напіввагони в Україні скоротились на 60% порівняно з аналогічним періодом 2021 року, а ринкові ставки плати за їх використання знизились на 34% порівняно із середнім значенням за 2021 рік. Керівництво Компанії прагне активно контролювати та обмежувати вплив цих подій на діяльність Компанії за рахунок запровадження планів дій у позаштатних ситуаціях.

Компанія здійснює залізничні вантажні перевезення майже по всій контрольованій території України та має активи, заблоковані на тимчасово окупованих територіях та територіях, де відбувалися/відбуваються бойові дії, або на прилеглих до них територіях. Ці активи складають 7% загальних активів Компанії, у тому числі 6% цих активів є рухомим майном у вигляді вантажних вагонів, які використовувалися на шляхах, розташованих безпосередньо або у близькості до територій ведення бойових дій.

Діяльність виробничого підрозділу Компанії на сході України наразі повністю припинена. З метою забезпечення безпеки, офісні працівники продовжують працювати у дистанційному режимі, а робочий час виробничого персоналу додатково враховує обмеження, що діють у період воєнного стану.

В зазначених умовах Компанія приділяє особливу увагу здійсненню найбільш якісного надання логістичного сервісу та супутнього інформаційного забезпечення існуючим Клієнтам на базі наявних ефективних комунікаційних можливостей із ланками АТ «Укрзалізниця».

У зв'язку із швидкоплинністю геополітичної та військової ситуації в Україні Компанією налагоджено процес щодобового моніторингу оперативної ситуації на теренах залізничних перевезень, як на шляхах загального користування, так і на внутрішніх коліях підприємств-замовників послуг з організації перевезень вантажів, із фіксацією подій, наслідків, прогнозів усунення ушкоджень, аналізу загальних наслідків для залізничної інфраструктури і об'ємів перевезень вантажів. Для цього на постійній основі здійснюються комунікації із керівництвом та структурними підрозділами АТ «Укрзалізниця», підприємствами, державними установами та військовими адміністраціями.

Наразі логістика перевезень у рухомому складі Компанії вибудована таким чином, що виключає перевезення вантажів територіями з існуючими ризиками ескалації військового конфлікту та можливого блокування рухомого складу.

Діяльність Компанії на ринку залізничних перевезень вантажів в умовах війни суттєво залежить від відновлення промисловості, проектів будівництва і розвитку; збільшення пропускної спроможності західних прикордонних переходів для нарощування обсягів міжнародних перевезень; відновлення руху залізничного транспорту в регіонах, які перебували в зонах ведення бойових дій; організації нових маршрутів вантажних перевезень; розвитку транспортної інфраструктури у вузьких місцях.

Існує значна невизначеність щодо майбутнього розвитку військового вторгнення, його тривалості, короткострокового та довгострокового впливу на Компанію, її персонал, операції, ліквідність та активи. Може бути кілька сценаріїв подальшого розвитку поточної ситуації з невизначеною ймовірністю та з різним ступенем впливу на Компанію.

Керівництво оцінило здатність Компанії продовжувати свою діяльність як безперервну діяльність та змоделювало базовий сценарій та прогноз грошових потоків на період до кінця червня 2023 року.

Базовий сценарій передбачає збереження контролю над виробничими активами, розташованими на контрольованій території України, та здійснення залізничних перевезень на рівні показників березня-квітня

3 Основні принципи облікової політики (продовження)

2022 року до кінця 2022 року з поступовим відновленням ринку залізничних перевезень починаючи з 2023 року. Ключовими суттєвими припущеннями в цьому сценарії є:

- (i) прогнозується зменшення середньорічного доходу на один вантажний вагон у 2022 році на 4% порівняно з аналогічним показником за 2021 рік та його подальше зростання у 2023 році;
- (ii) запланований обсяг рухомого складу, задіяного у перевезеннях вантажів з початку повномасштабного військового вторгнення, складає близько 50% від загального власного (орендованого) парку Компанії до кінця 2022 року та поступово помісячно збільшується на 4% починаючи з січня 2023 року;
- (iii) поточні зобов'язання Компанії за договорами лізингу та оренди виконуються відповідно до діючих домовленостей з лізингодавцями/орендодавцями та в межах діючого законодавства в умовах воєнного стану;
- (iv) не планується залучення банківських позикових коштів або укладання нових договорів фінансового лізингу.

Цей сценарій дозволяє не мати розривів ліквідності в кожному з місяців. У разі потреби Компанія може розглядати можливість залучення позикових коштів для реалізації інвестиційних проєктів.

Станом на 31 грудня 2021 року поточні зобов'язання Компанії перевищили оборотні активи на 1 525 145 тисяч гривень, у тому числі 1 797 237 тисячі гривень сума поточного зобов'язання з оренди без права викупу/переходу права власності (Примітка 14). Облік операційної оренди згідно з МСФЗ 16 призвів до збільшення необоротних активів Компанії в результаті визнання активів з права користування та збільшення довгострокових та поточних зобов'язань. Значна частина короткострокових орендних зобов'язань без права викупу/переходу права власності представлена заборгованістю за договорами оренди з дочірніми підприємствами, які не є обтяжливими. Її частка у загальній сумі поточних зобов'язань станом на 31 грудня 2021 року становить 38% (станом на 31 грудня 2020 року: 26%). У разі потреби Компанія протягом 3-х місяців може повністю припинити договори оренди з дочірніми підприємствами без сплати додаткових компенсацій. Виконання майбутніх платежів за договорами оренди без права викупу/переходу права власності переважно залежить від намірів та можливості Компанії продовжити або припинити оренду, окрім поточної заборгованості за фактичне користування рухомим та нерухомим майном. Таким чином відтік грошових коштів у майбутньому залежить від обсягу орендованих активів.

Керівництво Компанії вважає, що скориговані грошові потоки, отримані від профільної діяльності, будуть достатніми для врегулювання будь-яких зобов'язань, що підлягають оплаті протягом наступних дванадцяти місяців. Виконані керівництвом оцінки грошових потоків на наступні дванадцять місяців залежать від низки припущень, на які впливає існуюча суттєва невизначеність щодо подальшої значної ескалації воєнних дій та їх тривалості, які можуть призвести до руйнування залізничної інфраструктури та втрати рухомого складу. Ця суттєва невизначеність може викликати значні сумніви щодо здатності Компанії продовжувати свою діяльність і, отже, в ході ведення своєї господарської діяльності Компанія може бути не в змозі реалізувати свої активи та погасити свої зобов'язання. Незважаючи на суттєву невизначеність щодо подальшої значної ескалації воєнних дій та їх тривалості, керівництво продовжує вживати заходів для мінімізації впливу на Компанію, і тому вважає, що застосування припущення про безперервність діяльності підприємства для складання цієї окремої фінансової звітності є доцільним.

Перерахунок іноземної валюти. Функціональною валютою і валютою подання Компанії є національна валюта України — українська гривня. Ця фінансова звітність представлена в українських гривнях, і всі суми наведені з округленням до найближчої тисячі, якщо не зазначено інше.

Операції, що деноміновані в іноземній валюті, обліковуються за обмінним курсом Національного банку України (НБУ), чинним на дату здійснення операції. Курсові різниці, що виникають внаслідок розрахунків за операціями в іноземній валюті, включаються до складу прибутку чи збитку на основі обмінного курсу, чинного на дату проведення операції.

Монетарні активи і зобов'язання в іноземній валюті перераховуються у гривні за офіційним обмінним курсом НБУ на звітну дату. Перерахунок за курсами на звітну дату не застосовується до немонетарних статей, які оцінюються за первісною вартістю. Немонетарні статті обліковуються за обмінним курсом, що діє на дату їх початкових операцій.

Нижче наведені основні курси обміну, застосовані для перерахунку сум в іноземних валютах:

	31 грудня 2021 р.	31 грудня 2020 р.
1 долар США	27,28	28,27
1 євро	30,92	34,74

Курсові різниці, які відносяться до інвестиційної та фінансової діяльності, включаються до неопераційних

3 Основні принципи облікової політики (продовження)

курсів різниць. До таких статей належать заборгованості за кредитними договорами, договорами оренди, депозити з контрактним терміном погашення більш ніж три місяці, кредиторська та дебіторська заборгованість за основні засоби та нематеріальні активи, тощо.

Курсові різниці, за винятком тих, які відносяться до інвестиційної та фінансової діяльності, включаються до операційних курсових різниць.

Основні засоби. Залізничні вантажні вагони обліковуються за справедливою вартістю за вирахуванням подальшого накопиченого зносу та подальших накопичених збитків від зменшення корисності (знецінення). Інші основні засоби обліковуються за первісною вартістю за мінусом накопиченого зносу та накопичених збитків від зменшення корисності (знецінення).

Справедлива вартість визначається на основі ринкової інформації. Оцінки проводяться з достатньою регулярністю, щоб забезпечити відсутність суттєвої різниці між справедливою вартістю та балансовою вартістю активів, що переоцінюються. Подальші надходження основних засобів обліковуються за первісною вартістю. Первісна вартість об'єкту основних засобів включає витрати, безпосередньо пов'язані з його придбанням. Первісна вартість активів, створених Компанією, включає вартість матеріалів, прямі витрати на оплату праці та відповідну частину виробничих накладних витрат.

Зростання облікової вартості за рахунок переоцінки відноситься до іншого сукупного доходу, рух якого є складовою переоцінки чистих активів, що належать учасникам Компанії. При переоцінці основних засобів будь-яка накопичена амортизація на дату переоцінки виключається з первісної вартості таких основних засобів, а чиста балансова вартість перераховується відповідно до результатів переоцінки. Уцінки, що компенсують попередні дооцінки основного засобу, визнаються у складі іншого сукупного доходу; усі інші уцінки відносяться до складу прибутку чи збитку. Визнаний в інших сукупних доходах резерв переоцінки частково переноситься до нерозподіленого прибутку, коли актив використовується Компанією. Сума перенесеного резерву переоцінки дорівнює різниці між амортизацією, що базується на переоціненій балансовій вартості основних засобів, та амортизацією, що базується на первісній вартості основних засобів. Під час вибуття переоціненого об'єкта основних засобів залишок резерву переоцінки, що стосується такого об'єкта, списується на нерозподілений прибуток.

Подальші витрати включаються в балансову вартість активу чи визнаються окремим активом у відповідних випадках, лише якщо існує ймовірність отримання Компанією майбутніх економічних вигід, пов'язаних з цим активом, а його вартість можна достовірно оцінити. Визнання балансової вартості заміненого компонента припиняється. Усі інші витрати на ремонт та технічне обслуговування відносяться до операційних витрат протягом періоду, у якому вони фактично понесені.

Визнання основних засобів припиняється після їх вибуття або якщо використання активу, як очікується, не принесе майбутніх економічних вигід. Прибутки та збитки від вибуття активів визначаються шляхом порівняння суми надходжень з їхньою балансовою вартістю та визнаються у складі прибутку чи збитку.

Амортизація основних засобів нараховується прямолінійним методом з метою розподілу первісної вартості чи вартості переоцінки до їхньої оціночної ліквідаційної вартості протягом визначеного очікуваного строку корисного використання. Строки корисного використання основних засобів встановлюються технічним персоналом Компанії на підставі досвіду використання подібних активів та з огляду на очікувану корисність для Компанії.

Група основних засобів	Строки корисного використання нових об'єктів
Будівлі та споруди	5-60 років
Залізничні вантажні вагони	5-32 років
Машини та обладнання	3-30 років
Інші транспортні засоби	5-10 років
Інші основні засоби	2-13 років

Ліквідаційна вартість активу — це очікувана сума, яку Компанія отримала б у теперішній момент від продажу цього активу, за мінусом очікуваних витрат на продаж, якби стан та строк корисного використання цього активу відповідав строку експлуатації та стану, які цей актив матиме наприкінці строку корисного використання. Оціночна ліквідаційна вартість активу дорівнює нулю, якщо Компанія має намір використовувати актив до кінця фізичного строку його використання, окрім залізничних вантажних вагонів. Оціночна ліквідаційна вартість активів та залишковий строк їх корисного використання переглядаються та, за необхідності, коригуються перспективно станом на кінець кожного фінансового року.

Незавершені капітальні інвестиції. Об'єкти, які знаходяться в процесі незавершеного будівництва, капіталізуються як окремі елементи необоротних активів, відображаються за первісною вартістю за вирахуванням будь-яких накопичених збитків від зменшення корисності (знецінення). При завершенні будівництва вартість об'єкта, за вирахуванням накопиченого збитку від знецінення, переноситься до відповідної групи основних засобів. Знос на об'єкти незавершеного будівництва не нараховується.

3 Основні принципи облікової політики (продовження)

Невстановлене обладнання є устаткуванням, придбаним Компанією, але не введеним в експлуатацію, що відображається за первісною вартістю за вирахуванням будь-яких накопичених збитків від зменшення корисності (знецінення). Амортизація цих активів не нараховується до моменту їхньої готовності до запланованого використання.

Зменшення корисності (знецінення) нефінансових активів. На кожну звітну дату Компанія визначає, чи існують ознаки можливого зменшення корисності нефінансових активів. Активи, які амортизуються, аналізуються на предмет зменшення корисності у випадку будь-яких подій або змін обставин, які свідчать про те, що відшкодування повної балансової вартості активу може стати неможливим. Збиток від зменшення корисності (знецінення) визнається у сумі, на яку балансова вартість активу перевищує вартість його очікуваного відшкодування. Очікувана вартість відшкодування активу – це його справедлива вартість за вирахуванням витрат на продаж або вартість активу при використанні, залежно від того, яка з них більша.

Для розрахунку можливого збитку від зменшення корисності (знецінення) активи групуються на найнижчому рівні, на якому існують грошові потоки, що можуть бути визначені, переважно незалежні від надходжень грошових коштів від інших активів (на рівні одиниць, які генерують грошові кошти). Балансова вартість активу зменшується до вартості відшкодування, а збиток від зменшення корисності (знецінення) визнається у складі прибутку чи збитку за рік, якщо актив не обліковується за переоціненою вартістю. Будь-який збиток від зменшення корисності (знецінення) переоціненого активу спочатку визнається як зменшення резерву переоцінки.

Нефінансові активи, що зазнали зменшення корисності, аналізуються на предмет можливого сторнування збитку від зменшення корисності (знецінення) на кожну звітну дату. За наявності ознак того, що раніше визнані збитки від зменшення корисності (знецінення) активу більше не існують або зменшилися, проводять оцінку суми очікуваного відшкодування активу. Збиток від зменшення корисності (знецінення) активу, визнаний у попередніх роках, відновлюється. Балансову вартість активу збільшують до суми очікуваного відшкодування активу. Таке збільшення вартості не може перевищувати балансової вартості, яку було б визначено за вирахуванням амортизації, якби у попередніх роках не визнавався збиток від зменшення корисності (знецінення).

Необоротні активи, класифіковані як утримувані для продажу. Необоротні активи відображаються у звіті про фінансовий стан як «Необоротні активи, утримувані для продажу», якщо їх балансова вартість буде відшкодована переважно у ході операції продажу протягом дванадцяти місяців після звітного періоду. Рекласифікація активів здійснюється у разі дотримання всіх наступних умов: (i) активи готові до негайного продажу в їх поточному стані; (ii) керівництво Компанії склало поточну програму пошуку покупця та розпочало її реалізацію; (iii) проводиться активний маркетинг для продажу активів за оптимальною ціною; (iv) очікується, що продаж буде здійснено протягом одного року, та (v) не очікується, що план продажу буде суттєвим чином змінений або скасований.

Необоротні активи, які у звіті про фінансовий стан за поточний період класифіковані як утримувані для продажу, не рекласифікуються та не представляються в іншій категорії у порівняльному звіті про фінансовий стан для відображення класифікації на кінець поточного періоду.

Необоротні активи, утримувані для продажу, в цілому оцінюються за їх балансовою вартістю або справедливою вартістю за вирахуванням витрат на продаж залежно від того, яка з них менша. Основні засоби, утримувані для продажу, не амортизуються.

Ідентифікація оренди та визначення строку оренди. На початку дії договору Компанія оцінює чи є договір орендою, або чи містить договір оренду. Договір є орендою, чи містить оренду, якщо він передає право контролювати користування ідентифікованим активом протягом певного періоду часу в обмін на компенсацію. Для договору, який є орендою або містить оренду, Компанія обліковує кожний компонент оренди в договорі як оренду, окремо від компонентів не-оренди цього договору. Компоненти не-оренди обліковуються в тому періоді, до якого вони відносяться.

Компанія визначає строк оренди як невідомий період оренди разом з періодами, які охоплюються можливістю продовження оренди у разі, якщо Компанія обґрунтовано впевнена у тому, що вона скористається такою можливістю; та періодами, які охоплюються можливістю припинити оренду, якщо Компанія обґрунтовано впевнена у тому, що вона не скористається такою можливістю. Після дати початку оренди Компанія повторно оцінює строк оренди при виникненні значної події або зміни обставин, які підконтрольні Компанії та впливають на її здатність скористатися (або не скористатися) можливістю продовжити або припинити оренду.

Актив з права користування. На дату початку оренди Компанія визнає актив з права користування за первісною вартістю, яка складається з:

3 Основні принципи облікової політики (продовження)

- теперішньої вартості орендних платежів, не сплачених на дату початку оренди;
- будь-яких орендних платежів, здійснених на, або до дати початку оренди, за вирахуванням отриманих стимулів;
- будь-яких первісних прямих витрат, понесених Компанією;
- витрат на відновлення базового активу до стану, що вимагається умовами договорів оренди.

Після дати початку оренди Компанія оцінює актив з права користування, застосовуючи модель собівартості.

Амортизація активів з права користування розраховується прямолінійним методом протягом строку корисного використання, який визначається наступним чином:

(i) якщо Компанія виступає лізингоодержувачем за договором лізингу з правом викупу активу та/або переходом права власності на базовий актив наприкінці строку лізингу, активи з права користування амортизуються протягом строку корисного використання базового активу або коротшого строку оренди, коли Компанія не є обґрунтовано впевненою в отриманні права власності на них до кінця строку лізингу. Строки корисного використання наведені у таблиці:

	Строки корисного використання нових об'єктів
Залізничні вантажні вагони	5-32 років
Інші транспортні засоби	5 років

(ii) якщо Компанія виступає орендарем за договором оренди без права викупу активу та/або переходу права власності на актив наприкінці строку оренди, активи з права користування амортизуються протягом строку оренди з урахуванням можливих продовжень та дострокових припинень, який може відрізнитися від строку дії договору оренди. Строки оренди наведені у таблиці:

	Строки оренди нових об'єктів
Будівлі та споруди	2-5 років
Залізничні вантажні вагони	1-15 років
Інші транспортні засоби	2-5 років
Машини та обладнання	5 років

У звіті про фінансовий стан Компанія включає активи з права користування у той самий рядок, у якому відповідні базові активи подавалися б, якби вони були власністю Компанії.

Орендне зобов'язання. На дату початку оренди Компанія визнає орендне зобов'язання за теперішньою вартістю орендних платежів, не сплачених на дату початку оренди. При дисконтуванні орендних платежів Компанія застосовує припустиму ставку відсотка в оренді, якщо таку ставку можна легко визначити. Якщо припустиму ставку неможливо визначити, на підставі інформації, доступної Компанії, то Компанія застосовує ставку залучення додаткових запозичень.

Кожний орендний платіж частково відноситься на погашення заборгованості й частково на фінансові витрати з метою забезпечення постійної процентної ставки на суму залишку заборгованості. Відповідні орендні зобов'язання, за вирахуванням майбутніх фінансових витрат, включаються до складу інших фінансових зобов'язань. Процентні витрати відносяться на прибуток або збиток протягом строку оренди із використанням методу ефективної процентної ставки.

Орендні зобов'язання, як правило, переоцінюються Компанією у наступних ситуаціях: (i) зміна первісної оцінки строку оренди; (ii) зміна індексу або ставки, що впливає на платежі (змінні орендні платежі). У першому випадку (i) Компанія переоцінює орендне зобов'язання, дисконтуючи переглянуті орендні платежі з використанням переглянутої ставки дисконту; у другому (ii) – дисконтуючи переглянуті орендні платежі за первісною ставкою. Компанія визнає суму переоцінки орендного зобов'язання як коригування первісної вартості активу з права користування. Переоцінка обліковується перспективно. Змінні орендні платежі, що не залежать від індексу або ставки, визнаються як витрати в періоді, у якому відбулася подія або умова, що ініціює платіж.

Модифікації договорів оренди виникають в результаті змін в базовому договорі, погоджених між Компанією та орендодавцем після початку оренди. Облік модифікації залежить від того, збільшують або зменшують модифіковані умови сферу застосування договору оренди, і чи потребує збільшення сфери застосування сплати відшкодування, зіставного з ціною окремого договору, для нової сфери застосування договору оренди. Якщо модифікація розширює сферу дії оренди та компенсація за оренду зростає, Компанія обліковує модифікацію як окрему оренду. Якщо модифікація оренди не обліковується як окрема оренда Компанія обліковує переоцінку орендного зобов'язання шляхом: i) зменшення балансової вартості активу з

3 Основні принципи облікової політики (продовження)

права користування для відображення часткового або повного припинення оренди для модифікацій оренди, які зменшують сферу дії оренди. Компанія визнає у прибутку або збитку будь-який прибуток або збиток, пов'язаний з частковим або повним припиненням такої оренди; ii) здійснення відповідного коригування активу з права користування для всіх інших модифікацій оренди.

Зобов'язання за договором лізингу з правом викупу активу та/або переходом права власності на актив наприкінці строку лізингу, відповідно до якого, в основному, усі ризики та вигоди, пов'язані з володінням та використанням, передаються Компанії, Компанія обліковує як зобов'язання з оренди з правом викупу/переходом права власності. Коли Компанія виступає орендарем за договором оренди без права викупу активу та/або переходу права власності на актив наприкінці строку оренди, відповідно до якого, в основному, усі ризики та вигоди, пов'язані з використанням, передаються Компанії, зобов'язання за договором обліковується як зобов'язання з оренди без права викупу/переходу права власності.

Гарантійні або авансові платежі за останні періоди оренди. Компанія поділяє за видами на ті, що повертаються орендодавцями у кінці оренди, якщо Компанія не порушила контрактних умов, і ті, що зараховуються як орендні платежі за останні місяці оренди. Платежі, що повертаються, Компанія класифікує як гарантійний депозит, що оцінюється за справедливою вартістю в момент первісного визнання з відповідною капіталізацією до складу активу з права користування різниці між справедливою вартістю та номінальною вартістю такого депозиту. Платежі, що зараховуються як останні платежі, є частиною орендних платежів і впливають на розрахунок орендного зобов'язання та активу з права користування в момент первісного визнання.

Продаж активів з подальшою (зворотною) орендою. Якщо Компанія (орендар-продавець) передає актив іншому суб'єктові господарювання (орендодавцеві-покупцеві) і знову орендує цей актив у орендодавця-покупця, то Компанія обліковує договір про передачу активу та договір оренди, застосовуючи оцінку того чи є передача активу продажем і чи задовольняються вимоги МСФЗ 15 «Дохід від договорів з клієнтами».

Коли Компанія продає активи й одразу укладає угоду про фінансовий лізинг (оренду з правом викупу/переходом права власності) тих самих активів, то Компанія продовжує визнавати ці активи та визнає фінансове зобов'язання для будь-якої компенсації, отриманої від орендодавця-покупця. Таке фінансове зобов'язання обліковується за МСФЗ 9 «Фінансові інструменти» та класифікується як *позикові кошти*.

Короткострокова оренда та оренда, за якою орендований актив є малоцінним. Компанія не застосовує принципи визнання та вимоги до обліку короткострокової оренди (строк оренди 12 місяців або менше) й оренди, за якою орендований актив є малоцінним. Компанія визнає орендні платежі, пов'язані з такою орендою, як витрати за прямолінійним методом протягом строку оренди у прибутку або збитку.

Компанія як орендодавець. Оренда, за якою Компанія не передає в основному всі ризики та вигоди щодо права власності на базовий актив, класифікується як операційна оренда. Первісні прямі витрати, понесені при укладанні договору про операційну оренду, включаються до балансової вартості базового активу та визнаються, як витрати протягом строку оренди на прямолінійній основі.

Податок на прибуток. Витрати з податку на прибуток включають поточний податок та відстрочений податок. У цій фінансовій звітності податки на прибуток показані відповідно до вимог українського податкового законодавства, яке є чинним станом на звітну дату.

Витрати з податку на прибуток відображаються у складі прибутку чи збитку, якщо тільки вони не мають бути відображені у складі інших сукупних доходів у зв'язку з тим, що вони стосуються операцій, які також відображені у цьому самому або іншому періоді у складі інших сукупних доходів.

Поточний податок – це сума, що, як очікується, має бути сплачена податковим органам або ними відшкодована стосовно оподатковуваного прибутку чи збитків за поточний та попередні періоди. Інші податки, за винятком податку на прибуток, обліковуються у складі операційних витрат.

Відстрочений податок на прибуток розраховується за методом балансових зобов'язань відносно перенесених податкових збитків та тимчасових різниць, що виникають між податковою базою активів та зобов'язань та їхньою балансовою вартістю для цілей фінансової звітності. Відповідно до виключення при початковому визнанні, відстрочений податок не визнається для тимчасових різниць, що виникають при початковому визнанні активу або зобов'язання, яке не впливає на фінансовий результат або оподатковуваний прибуток у результаті операції, яка не є об'єднанням компаній.

Суми відстрочених податків визначаються із використанням ставок оподаткування, які діють або практично були введені в дію станом на звітну дату і які, як очікується, застосовуватимуться у періоді, коли будуть сторновані тимчасові різниці або зараховані перенесені податкові збитки. Відстрочені податкові активи та зобов'язання згортаються тоді, коли існує юридично закріплене право взаємозаліку поточних податкових активів і поточних податкових зобов'язань, і відстрочені податки відносяться до одного й того ж суб'єкта

3 Основні принципи облікової політики (продовження)

господарювання й у межах компетенції одного податкового органу.

Відстрочені податкові активи за тимчасовими різницями, що зменшують оподатковувану базу, та перенесені податкові збитки відображаються лише в тому обсязі, у якому існує ймовірність отримання оподаткованого прибутку, відносно якого можна буде реалізувати тимчасові різниці.

На кожну звітну дату Компанія переглядає балансову вартість відстрочених податкових активів і зменшує їх балансову вартість, якщо більше не існує ймовірності одержання достатнього оподаткованого прибутку, що дав би змогу реалізувати частину або всю суму такого відстроченого податкового активу. Невизнані відстрочені податкові активи переглядаються на кожну звітну дату та визнаються тією мірою, якою з'являється значна ймовірність того, що майбутній оподатковуваний прибуток дасть змогу використовувати відстрочені податкові активи.

Товарно-матеріальні запаси. Товарно-матеріальні запаси обліковуються за первісною вартістю або чистою вартістю реалізації залежно від того, яка з цих сум менша. Вартість товарно-матеріальних запасів визначається за методом ФІФО: «собівартість перших за часом надходжень запасів». Вартість незавершеного виробництва включає прямі матеріальні витрати, прямі витрати на оплату праці, інші прямі витрати та загальновиробничі витрати. Чиста вартість реалізації – це розрахункова ціна реалізації у процесі нормального ведення бізнесу за вирахуванням оціночних витрат на доведення запасів до завершеного стану та відповідних витрат для здійснення продажу.

Фінансові інструменти – основні терміни оцінки. Фінансові інструменти обліковуються за амортизованою вартістю, як описано нижче.

Амортизована вартість – це вартість при початковому визнанні фінансового інструмента мінус погашення основного боргу плюс нараховані проценти, а для фінансових активів – мінус будь-який оціночний резерв під очікувані кредитні збитки. Нараховані проценти включають амортизацію відстрочених витрат за угодою при початковому визнанні та будь-яких премій або дисконту від суми погашення із використанням методу ефективної процентної ставки. Нараховані процентні доходи та нараховані процентні витрати, у тому числі нарахований купонний дохід та амортизований дисконт або премія (у тому числі комісії, які переносяться на наступні періоди при первісному визнанні, якщо такі є), не відображаються окремо, а включаються до балансової вартості відповідних статей звіту про фінансовий стан.

Метод ефективної процентної ставки – це метод розподілу процентних доходів або процентних витрат протягом відповідного періоду з метою отримання постійної процентної ставки (ефективної процентної ставки) від балансової вартості інструмента. Ефективна процентна ставка – це процентна ставка, за якою розрахункові майбутні грошові виплати або надходження (без урахування майбутніх кредитних збитків) точно дисконтуються протягом очікуваного терміну дії фінансового інструменту або, у відповідних випадках, протягом коротшого терміну до валової балансової вартості фінансового інструменту. Ефективна процентна ставка використовується для дисконтування грошових потоків за інструментами із плаваючою ставкою до наступної дати зміни процентної ставки, за винятком премії чи дисконту, які відображають кредитний спред понад плаваючу ставку, встановлену для цього інструмента, або інших змінних факторів, які не змінюються залежно від ринкових ставок. Такі премії або дисконти амортизуються протягом усього очікуваного терміну дії інструмента. Розрахунок поточної вартості включає всі комісійні та виплати, сплачені або отримані сторонами договору, що є невід'ємною частиною ефективної процентної ставки. Для активів, які є придбаними чи створеними кредитно-знеціненими фінансовими активами при первісному визнанні, ефективна процентна ставка коригується на кредитний ризик, тобто розраховується на основі очікуваних грошових потоків при первісному визнанні, а не на основі договірних грошових потоків.

Початкове визнання фінансових інструментів. Фінансові інструменти, які оцінюються за справедливою вартістю через прибуток або збиток, спочатку обліковуються за справедливою вартістю. Усі інші фінансові інструменти спочатку визнаються за справедливою вартістю плюс/мінус витрати, понесені на здійснення операції. Найкращим підтвердженням справедливої вартості при початковому визнанні є ціна угоди. Прибуток або збиток при початковому визнанні визнається лише у тому разі, якщо існує різниця між справедливою вартістю та ціною угоди, підтвердженням якої можуть бути інші поточні угоди з тим самим фінансовим інструментом, що спостерігаються на ринку, або методики оцінки, які у якості базових даних використовують лише дані з відкритих ринків.

Класифікація та подальша оцінка фінансових активів. Компанія класифікує свої фінансові активи у наступні категорії оцінки:

- за амортизованою вартістю, та
- за справедливою вартістю через інший сукупний дохід або за справедливою вартістю через прибуток чи збиток.

Класифікація та подальша оцінка боргових фінансових активів залежить від (i) бізнес-моделі Компанії для управління відповідним портфелем активів та (ii) характеристик грошових потоків за активом.

3 Основні принципи облікової політики (продовження)

Бізнес-модель відображає спосіб, у який Компанія управляє активами з метою отримання грошових потоків: чи є метою Компанії (i) виключно отримання передбачених договором грошових потоків від активів («утримання активів для отримання передбачених договором грошових потоків»), або (ii) отримання передбачених договором грошових потоків і грошових потоків, які виникають у результаті продажу активів («утримання активів для отримання передбачених договором грошових потоків і продажу»), або якщо не застосовується ні пункт (i), ні пункт (ii), фінансові активи відносяться до категорії «інших» бізнес-моделей та оцінюються за справедливою вартістю через прибуток чи збиток.

Бізнес-модель визначається для групи активів (на рівні портфеля) на основі всіх відповідних доказів діяльності, яку Компанія має намір здійснити для досягнення цілі, встановленої для портфеля, наявного на дату оцінки. Фактори, які Компанія враховує при визначенні бізнес-моделі, включають мету та склад портфеля, минулий досвід отримання грошових потоків за відповідними активами, підходи до оцінки та управління ризиками та методи оцінки дохідності активів.

Якщо бізнес-модель передбачає утримання активів для отримання передбачених договором грошових потоків або для отримання передбачених договором грошових потоків і продажу, Компанія оцінює, чи являють собою грошові потоки виключно виплати основної суми боргу та процентів («тест на виплати основної суми боргу та процентів» або «SPPI-тест»). Фінансові активи із вбудованими похідними інструментами розглядаються у сукупності, щоб визначити, чи є грошові потоки за ними виплатами виключно основної суми боргу та процентів. У процесі такої оцінки Компанія аналізує, чи відповідають передбачені договором грошові потоки умовам базової кредитної угоди, тобто проценти включають тільки відшкодування щодо кредитного ризику, вартості грошей у часі, інших ризиків базової кредитної угоди та маржу прибутку.

Якщо умови договору передбачають схильність до ризику чи волатильності, які не відповідають умовам базової кредитної угоди, відповідний фінансовий актив класифікується та оцінюється за справедливою вартістю через прибуток чи збиток. SPPI-тест виконується при первісному визнанні активу, а подальша переоцінка не проводиться.

Нижче описані категорії оцінки, у які Компанія класифікує свої фінансові активи:

За амортизованою вартістю: фінансовий актив відноситься до цієї категорії, якщо Компанія утримує фінансові активи виключно для отримання договірних грошових потоків (а не для їх продажу), за умови успішного проходження тесту характеристик грошових потоків, тобто грошові потоки від активу – це виключно платежі в рахунок основної суми боргу та процентів.

За справедливою вартістю через інший сукупний дохід: якщо фінансовий актив відповідає критеріям тесту характеристик грошових потоків і бізнес-модель передбачає отримання договірних грошових потоків і продаж фінансових активів, тоді такий актив відноситься до цієї категорії (якщо тільки не вибрано категорію оцінки за справедливою вартістю через прибуток чи збиток). Компанія може добровільно прийняти рішення оцінювати певні інструменти власного капіталу за справедливою вартістю через інший сукупний дохід. Такий вибір є остаточним при початковому визнанні.

За справедливою вартістю через прибуток чи збиток: активи, які не відповідають критеріям оцінки за амортизованою вартістю чи за справедливою вартістю через інший сукупний дохід, оцінюються за справедливою вартістю через прибуток чи збиток. Похідні фінансові активи відносяться у категорію оцінки за справедливою вартістю через прибуток чи збиток.

Керівництво визначає класифікацію фінансових активів у момент їх початкового визнання.

Фінансові активи включаються до складу оборотних активів, за винятком тих із них, строк погашення яких перевищує 12 місяців після звітної дати. Такі активи включаються до складу необоротних активів.

Зменшення корисності (знецінення) фінансових активів – оціночний резерв під очікувані кредитні збитки. Компанія оцінює очікувані кредитні збитки (ОКЗ) для фінансових активів, які оцінюються за амортизованою вартістю та за справедливою вартістю через інший сукупний дохід. Компанія оцінює очікувані кредитні збитки та визнає чисті збитки від зменшення корисності фінансових активів на кожну звітну дату.

Оцінка очікуваних кредитних збитків відображає: (i) об'єктивну та зважену з урахуванням імовірності суму, визначену шляхом оцінки діапазону можливих результатів, (ii) вартість грошей у часі та (iii) всю обґрунтовану і підтверджену інформацію про минулі події, поточні умови та прогнозовані майбутні економічні умови, доступну на звітну дату без надмірних витрат і зусиль.

Фінансові інструменти, які оцінюються за амортизованою вартістю, та договірні активи відображаються у звіті про фінансовий стан за вирахуванням оціночного резерву під очікувані кредитні збитки.

3 Основні принципи облікової політики (продовження)

Компанія застосовує триетапну модель обліку знецінення на основі змін кредитної якості з моменту первісного визнання:

Етап 1 – Активи, умови яких виконуються: оціночний резерв під збитки визнається в сумі очікуваного кредитного збитку за 12-місячний період;

Етап 2 – Фінансові активи, кредитний ризик яких істотно зріс: оціночний резерв під збитки визнається в сумі очікуваного кредитного збитку за весь строк, та

Етап 3 – Кредитно-знецінені фінансові активи: оціночний резерв під збитки визнається в сумі очікуваного кредитного збитку за весь строк. Фінансові активи цього етапу оцінюються на індивідуальній основі.

Процентні доходи розраховуються із використанням методу ефективної процентної ставки: на Етапі 1 та Етапі 2 – до валової балансової вартості фінансового активу; на Етапі 3 – визнаються на основі амортизованої вартості фінансового активу.

Компанія застосовує спрощений підхід до дебіторської заборгованості за основною діяльністю, договірних активів та дебіторської заборгованості за орендою, який вимагає оцінювати оціночний резерв під очікувані кредитні збитки за сумою, яка дорівнює очікуваним кредитним збиткам за весь строк, що підлягають визнанню в момент первісного визнання такого активу. Станом на звітну дату Компанія має такі категорії фінансових активів, які підлягають оцінці за моделлю очікуваних кредитних збитків:

Грошові кошти та їх еквіваленти;

Дебіторська заборгованість за реалізовані товари та послуги;

Фінансова допомога, що підлягає поверненню;

Фінансові інвестиції (депозити).

Компанія застосовує різні підходи для аналізу очікуваних кредитних збитків, які виникають за фінансовими активами від пов'язаних сторін та інших клієнтів.

Розрахунок очікуваних кредитних збитків для всіх суттєвих дебіторів та пов'язаних сторін виконується на індивідуальній основі з урахуванням договірних умов, очікуваного строку погашення, внутрішньо оцінених кредитних ризиків (на основі історичних фінансових результатів та враховуючи зовнішній кредитний рейтинг, за наявності). Коефіцієнт очікуваних кредитних збитків розраховується на основі середньої дохідності до погашення корпоративних облігацій, скоригованої на безризикову ставку та очікуваний строк погашення.

Для визначення значного підвищення кредитного ризику фінансового активу після первісного визнання та оцінки очікуваних кредитних збитків Компанія враховує всю обґрунтовану та підтверджену інформацію, актуальну та доступну без надмірних витрат і зусиль, включаючи як кількісну, так і якісну інформацію та аналіз на основі попереднього досвіду Компанії та поінформовану кредитну оцінку, у тому числі прогнозну інформацію. Компанія розглядає наявність дефолту фінансового активу, якщо малоімовірно, що позичальник здійснить платіж на користь Компанії для виконання його кредитних зобов'язань повною мірою без подання Компанією вимог на примусове стягнення, наприклад, за рахунок реалізації забезпечення (якщо таке утримується).

Станом на кожен звітну дату Компанія оцінює, чи є фінансовий актив кредитно-знеціненим. Фінансовий актив є кредитно-знеціненим, якщо відбулася одна чи більше подій, які мають негативний вплив на оціночні майбутні грошові потоки від фінансового активу.

Припинення визнання фінансових активів. Компанія списує фінансові активи з балансу, коли (i) активи погашені або права на отримання грошових потоків від активів інакше втратили свою чинність або (ii) Компанія передала, в основному, усі ризики та вигоди, пов'язані з володінням активами, або (iii) Компанія не передала та не залишила, в основному, усі ризики та вигоди володіння, але припинила здійснювати контроль. Контроль вважається збереженим, якщо контрагент не має практичної можливості повністю продати актив непов'язаній стороні без внесення додаткових обмежень на перепродаж.

Вбудовані похідні фінансові інструменти. Похідні інструменти, вбудовані в договори, відокремлюються від основних договорів і обліковуються окремо, якщо вони не є тісно пов'язаними з економічними характеристиками та ризиками основних договорів. Якщо платежі, що підлягають сплаті у гривнях, знаходяться у прямій залежності від зміни курсу іноземної валюти, тоді вбудований похідний інструмент вважається тісно пов'язаним з основним договором, і в цілях обліку такий договір вважається деномінованим у відповідній іноземній валюті. У такому разі, фінансові активи або фінансові зобов'язання переоцінюються на кожен звітну дату за відповідним курсом іноземної валюти.

Вбудований похідний інструмент в основному договорі оренди має тісний зв'язок із основним договором, якщо вбудований похідний інструмент є індексом, пов'язаним із інфляцією, на зразок прив'язки індексу орендних платежів до індексу споживчих цін або передбачає здійснення змінних орендних платежів на основі змінних ставок відсотка. Такий інструмент обліковується згідно з вимогами до обліку змінних орендних платежів.

3 Основні принципи облікової політики (продовження)

Разом з тим, якщо залежність не є прямою, а містить якісь порогові значення, коридори, індексацію лише за певних умов, то вбудований похідний інструмент не вважається тісно пов'язаним з основними договорами. Компанія відокремлює його від договору й обліковує окремо за справедливою вартістю через прибуток або збиток.

Аванси (передоплати) видані. Аванси видані обліковуються за первісною вартістю мінус резерв на знецінення. Передоплата відноситься до категорії довгострокової, якщо товари чи послуги, за які надана передоплата, будуть отримані через один рік або пізніше, або якщо передоплата стосується активу, який при початковому визнанні буде включений до категорії необоротних активів.

Аванси видані з метою придбання активу, включаються до складу його балансової вартості після того, як Компанія отримала контроль над цим активом і якщо існує ймовірність того, що Компанія отримає майбутні економічні вигоди, пов'язані з таким активом. Інші аванси видані списуються на прибуток чи збиток після отримання товарів або послуг, за які вони були здійснені. Якщо існує свідчення того, що активи, товари чи послуги, за які було видано аванси, не будуть отримані, балансова вартість авансів виданих зменшується належним чином і відповідний збиток від знецінення визнається у складі прибутку чи збитку за рік.

Грошові кошти та їх еквіваленти. Грошові кошти та їх еквіваленти включають готівкові кошти, депозити до запитання в банках та інші короткострокові високоліквідні інвестиції, первісний термін яких не перевищує трьох місяців. Грошові кошти, використання яких обмежене, виключаються зі складу грошових коштів та їх еквівалентів. Суми, обмеження щодо яких не дають змоги обміняти їх або використати для розрахунку за зобов'язаннями протягом принаймні дванадцяти місяців після звітної дати, включено до складу необоротних активів. Грошові кошти та їх еквіваленти обліковуються за амортизованою вартістю із використанням методу ефективної процентної ставки.

Класифікація та подальша оцінка фінансових зобов'язань. Фінансові зобов'язання обліковуються за амортизованою вартістю.

Позикові кошти. Позикові кошти спочатку визнаються за справедливою вартістю за вирахуванням витрат, понесених на здійснення операції, а надалі обліковуються за амортизованою вартістю із використанням методу ефективної процентної ставки. Будь-яка різниця між сумою надходжень (за вирахуванням витрат на проведення операції) та вартістю погашення визнається у складі прибутку чи збитку протягом періоду, на який були залучені позикові кошти, з використанням методу ефективної процентної ставки.

Позикові кошти відображаються у складі поточних зобов'язань, крім випадків, коли у Компанії є безумовне право відстрочити розрахунок за зобов'язанням принаймні на 12 місяців після звітної дати.

Кредиторська заборгованість за основною діяльністю та інша кредиторська заборгованість. Кредиторська заборгованість за основною діяльністю та інша кредиторська заборгованість визнається, якщо контрагент виконав свої зобов'язання за угодою. Кредиторська заборгованість відноситься до категорії поточних зобов'язань, якщо оплата підлягає здійсненню до одного року (або протягом нормального операційного циклу бізнесу, якщо він довший). Якщо ні, вони обліковуються як довгострокові зобов'язання.

Кредиторська заборгованість спочатку визнається за справедливою вартістю, а надалі переоцінюється за амортизованою вартістю із використанням методу ефективної процентної ставки. Амортизована вартість обчислюється з урахуванням витрат на проведення операції, а також усіх премій та дисконтів при розрахунку.

Припинення визнання фінансових зобов'язань. Визнання фінансових зобов'язань припиняється у разі їх погашення (тобто коли зобов'язання, вказане у договорі, виконується чи припиняється або закінчується строк його виконання).

Суттєва зміна (модифікація) умов наявного фінансового зобов'язання або його частини обліковується як врегулювання початкового фінансового зобов'язання і визнання нового фінансового зобов'язання. Умови вважаються суттєво відмінними у разі, якщо дисконтована поточна вартість грошових потоків відповідно до нових умов, включаючи будь-які сплачені комісійні за вирахуванням отриманих комісійних, які дисконтовані із використанням первісної ефективної процентної ставки, відрізняється принаймні на 10% від дисконтованої поточної вартості залишкових грошових потоків за початковим фінансовим зобов'язанням. Якщо різниця становить 10% або більше, наявне зобов'язання списується з балансу й визнається нове фінансове зобов'язання. Після виконання тесту 10%-різниці Компанія може також прийняти рішення про проведення якісної оцінки з метою припинення визнання. Різниця між балансовою вартістю фінансового зобов'язання (або частини фінансового зобов'язання), врегульованого або переданого іншій стороні, та сумою сплаченої винагороди, включаючи будь-які передані негрошові активи або прийняті зобов'язання, визнається у складі прибутку чи збитку.

Якщо модифікація умов обліковується як погашення, всі витрати або сплачені винагороди визнаються у складі прибутку чи збитку. Якщо обмін або модифікація не обліковується як погашення, всі витрати чи

3 Основні принципи облікової політики (продовження)

сплачені винагороди відображаються як коригування балансової вартості зобов'язання і амортизуються протягом строку дії модифікованого зобов'язання, що залишився.

Аванси отримані. Аванси отримані обліковуються у розмірі первісно одержаних сум.

Резерви під зобов'язання та відрахування. Резерви під зобов'язання та відрахування – це зобов'язання нефінансового характеру із невизначеним строком або сумою. Резерви нараховуються, коли Компанія має теперішнє юридичне або конструктивне зобов'язання у результаті минулих подій і коли існує імовірність того, що погашення такого зобов'язання потребуватиме відтоку ресурсів, які передбачають економічні вигоди, а суму цього зобов'язання можна розрахувати з достатнім рівнем впевненості. Резерви оцінюються за приведеною вартістю витрат, що, як очікується, будуть потрібними для погашення зобов'язання, із використанням ставки до оподаткування, яка відображає поточні ринкові оцінки вартості грошей у часі та ризиків, пов'язаних із цим зобов'язанням. Збільшення резерву з плином часу відноситься на процентні витрати.

Обов'язкові платежі та відрахування, такі як податки, крім податку на прибуток або зборів, установлених регулюючими органами, на основі інформації, що стосується періоду, який передувє виникненню зобов'язання зі сплати, визнаються як зобов'язання, коли відбувається зобов'язувальна подія, що призводить до виникнення обов'язкового платежу, що визначена у законодавстві як така, яка спричиняє виникнення зобов'язання зі сплати обов'язкового платежу. Якщо сплата обов'язкового платежу здійснюється до того, як відбулася зобов'язувальна подія, цей платіж визнається як передплата.

Інвестиції у дочірні підприємства. Інвестиції в дочірні підприємства оцінюються за первісною вартістю за вирахуванням резерву під знецінення (якщо необхідно). Первісна вартість активу складається з ціни придбання та/або інших прямих витрат. Ціна придбання та/або інші прямі витрати являє собою суму сплачених коштів та справедливую вартість іншої винагороди, сплаченої для придбання активу.

Чисті активи, які належать учасникам. Учасники товариств з обмеженою відповідальністю мають право на відшкодування своїх часток у статутному капіталі цих товариств у грошовій формі. Сума відшкодування є змінною величиною, яка залежить від вартості чистих активів Компанії. Зобов'язання товариства з обмеженою відповідальністю з відшкодування часток учасникам у його статутному капіталі призводить до виникнення фінансового зобов'язання, сума якого дорівнює поточній вартості відшкодування, навіть якщо вказане зобов'язання залежить від наміру учасника реалізувати своє право.

Як виняток фінансові зобов'язання з відшкодування часток класифікуються в емітента як інструменти капіталу, якщо виконуються всі вимоги, зазначені в параграфах 16А і 16Б МСБО 32 «Фінансові інструменти: подання». Для Компанії не всі вимоги виконуються, зокрема Компанія зобов'язана здійснювати виплати учасникам, як відсоток від прибутку. Це призводить до класифікації чистих активів як зобов'язання. На кожну звітну дату Компанія проводить оцінку виконання умов. Починаючи з дати, коли цей інструмент набуває всіх ознак і відповідає всім зазначеним в параграфах 16А і 16Б умовам, Компанія повинна рекласифікувати фінансове зобов'язання у власний капітал та оцінити власний капітал за балансовою вартістю фінансового зобов'язання на дату рекласифікації.

Визначати справедливую вартість зобов'язання перед учасниками недоцільно, оскільки невідомо, чи захочуть учасники вилучити свої частки з капіталу товариства з обмеженою відповідальністю і коли це може відбутись. Компанія оцінює зобов'язання, визнане як «Чисті активи, які належать учасникам», за балансовою вартістю чистих активів, що, на її думку, є найбільш доречним за поточних обставин. Це зобов'язання було віднесене до категорії довгострокових зобов'язань, оскільки Компанія має безумовне право відстрочити відшкодування часток учасників принаймні на дванадцять місяців після дати отримання заявки на відшкодування.

Взаємозалік. Взаємозалік фінансових активів та зобов'язань, з подальшим включенням до звіту про фінансовий стан лише їхньої чистої суми, може здійснюватися лише у разі існування юридично визначеного права взаємозаліку визнаних сум, коли є намір провести розрахунок на основі чистої суми або одночасно реалізувати актив і розрахуватися за зобов'язаннями.

Умовні активи та зобов'язання. Умовний актив не визнається у фінансовій звітності. Інформація про нього розкривається у разі ймовірності притоку економічних вигід.

Умовні зобов'язання не визнаються у фінансовій звітності, крім випадків, коли існує ймовірність відтоку ресурсів для того, щоб розрахуватися за зобов'язаннями, і їхню суму можна розрахувати з достатнім рівнем точності. Інформація про умовні зобов'язання розкривається у фінансовій звітності, крім випадків, коли ймовірність відтоку ресурсів, які передбачають економічні вигоди, є незначною.

Винагороди працівникам. План зі встановленими внесками. Компанія робить на користь своїх працівників єдиний внесок до фондів соціального страхування. Внески розраховуються як процент від поточної валової суми заробітної плати та відносяться на витрати в міру їх здійснення.

3 Основні принципи облікової політики (продовження)

Визнання доходів. Компанія визнає доходи від договорів із клієнтами, якщо (або коли) Компанія врегульовує зобов'язання до виконання за рахунок передачі обіцяного товару чи послуги клієнту, а клієнт отримує можливість розпоряджатися використанням активу та переважно всіма вигодами, які залишилися від активу. За кожним зобов'язанням до виконання Компанія визначає у момент укладання договору свою спроможність врегульовувати зобов'язання до виконання протягом періоду або в певний момент часу.

Для кожного зобов'язання до виконання, врегульованого протягом періоду, Компанія визнає доходи протягом такого періоду на основі оцінки прогресу в напрямку повного врегулювання такого зобов'язання до виконання пропорційно періоду надання послуг. Якщо зобов'язання до виконання не врегульоване протягом періоду, Компанія врегульовує зобов'язання до виконання у певний момент часу, у який клієнт отримує контроль над обіцяним активом.

У разі надання товарів або послуг клієнту із залученням іншої сторони, Компанія визначає, чи її обіцянка, по суті, є зобов'язанням до виконання для надання визначених товарів або послуг самостійно (виступає як принципал), або забезпечення надання цих товарів чи послуг іншою стороною (виступає як агент). У разі врегулювання Компанією зобов'язання до виконання у ролі принципала, доходи визнаються за балансовою вартістю винагороди, на яку вона, як очікує, має право в обмін на передані визначені товари або послуги, а в ролі агента — Компанія визнає доходи в сумі комісійної винагороди, на яку вона, як очікує, має право в обмін на забезпечення надання визначених товарів або послуг іншою стороною.

Компанія не очікує укладання договорів, у яких період між передачею обіцяних товарів чи послуг покупцю й оплатою їх покупцем перевищує один рік. Як наслідок, Компанія не коригує ціни угод на вплив вартості грошей у часі.

i) Організація перевезень вантажів у власних (орендованих) вагонах

Компанія надає послуги організації перевезень у власних (орендованих) вантажних вагонах здебільшого на території України. Доходи від цього виду діяльності визнаються окремо для кожного замовлення з перевезення.

ii) Реалізація власної продукції та перепродаж товарів

Перепродаж товарів переважно включає залізничні вантажні вагони. Доходи від продажу цієї продукції та інших товарів визнаються у момент передачі ризиків та вигод від володіння товарами. Зазвичай, це відбувається у момент відвантаження товару. Проте, якщо Компанія погоджується доставити вантаж у конкретне місце, доходи визнаються у момент передачі вантажу покупцю у встановленому місці. Компанія використовує стандартні правила ІНКОТЕРМС, такі як оплата перевезення до пункту призначення (CPT), поставка в місце призначення, зазначене в договорі (DAP, DDP), франко-перевізник (FCA) та франко-завод (EXW), які визначають момент переходу контролю.

Продажі обліковуються на основі цін, вказаних у специфікаціях до договорів купівлі-продажу. Ціни продажу зазначаються окремо для кожної специфікації.

iii) Оренда залізничних вагонів та локомотивів

Платежі до отримання за операційною орендою визнаються як орендний дохід рівномірно протягом строку оренди.

iv) Послуги

Доходи від послуг з ремонту та експедиції вантажів визнаються в тому обліковому періоді, у якому ці послуги були надані.

Податок на додану вартість. ПДВ стягується за двома ставками: 20% стягуються з поставок товарів або послуг з місцем поставки на території України, включаючи поставки без оплати, та імпорту товарів в Україну (якщо такі поставки прямо не звільнені від ПДВ); 0% застосовуються до експорту товарів та супутніх послуг, а також до послуг з міжнародного перевезення. Вихідний ПДВ при продажу товарів та послуг обліковується у момент отримання товарів або послуг клієнтом або у момент надходження платежу від клієнта, залежно від того, що відбувається раніше. Вхідний ПДВ обліковується таким чином: право на кредит із вхідного ПДВ при закупівлях виникає у момент отримання зареєстрованої накладної з ПДВ, яка видається в момент надходження оплати постачальнику або в момент отримання товарів або послуг, залежно від того, що відбувається раніше, або право на кредит із вхідного ПДВ при імпорті товарів виникає у момент сплати податку.

ПДВ, який стосується продажів та закупівель, визнається у балансі згорнуто й показується як актив або зобов'язання в сумі, відображений у деклараціях з ПДВ. В інших випадках ПДВ відображається розгорнуто. У тих випадках, коли під знецінення дебіторської заборгованості був створений резерв, збиток від знецінення

3 Основні принципи облікової політики (продовження)

обліковується за валовою сумою заборгованості, включаючи ПДВ.

Аванси (передоплати) видані та аванси отримані показані у цій фінансовій звітності за вирахуванням ПДВ, оскільки очікується, що розрахунок за такими сумами буде здійснений шляхом постачання відповідних товарів або послуг.

Рух грошових коштів від інвестиційної та фінансової діяльності у звіті про рух грошових коштів не включає ПДВ, за винятком відшкодування вартості предмета оренди за договорами лізингу з правом викупу активу та/або переходом права власності.

Визнання витрат. Витрати обліковуються за методом нарахування. Собівартість реалізованої продукції (робіт, послуг) переважно включає ціну закупівлі сировини, матеріалів, запасних частин, витрати на персонал, витрати на амортизацію основних засобів та активів з права користування, витрати на електроенергію, ремонти та інші відповідні витрати; вартість послуг із залізничних перевезень переважно включає тарифи до сплати залізницям за надання локомотивів та експлуатацію залізничної мережі.

Фінансові доходи. Фінансові доходи включають процентні доходи від банківських депозитів та поточних рахунків; ефект дисконтування фінансових активів, облікованих за амортизованою вартістю; прибутки, пов'язані з обліком позикових коштів, орендних зобов'язань та інших фінансових зобов'язань та інші фінансові доходи.

Фінансові витрати. Фінансові витрати включають процентні витрати за позиковими коштами, орендними зобов'язаннями та іншими фінансовими зобов'язаннями та збитки, пов'язані з обліком змін умов, припинення визнання, тощо; збитки від первісного визнання фінансових активів та інші фінансові витрати.

Фінансова допомога, яка не підлягає поверненню. Фінансова допомога компаніям під спільним контролем, яка не підлягає поверненню, обліковується у складі неопераційних витрат, за винятком випадків, коли така допомога перераховувалася компаніям, що займаються благодійною діяльністю. У цьому разі перераховані кошти визнаються у прибутку та збитку від операційної діяльності у складі інших операційних доходів та витрат.

Фінансова допомога, що підлягає поверненню (поворотна фінансова допомога). Поворотна фінансова допомога, надана Компанією іншим компаніям, класифікується як притоки та відтік грошових коштів від інвестиційної діяльності у звіті про рух грошових коштів. Поворотна фінансова допомога, отримана Компанією від інших компаній, класифікується як притоки та відтік від фінансової діяльності у звіті про рух грошових коштів та відображається у балансі як небанківські позикові кошти. Надходження і виплати грошових коштів за фінансовою допомогою, що підлягає поверненню, відображаються у звітності на нетто-основі, якщо оборот є швидким, а строки погашення короткими (до 3 місяців).

4 Основні бухгалтерські оцінки та судження при застосуванні облікової політики

Компанія робить оцінки та припущення, які впливають на суми активів та зобов'язань, визнані у фінансовій звітності. Розрахунки та судження постійно оцінюються на основі попереднього досвіду керівництва та інших чинників, у тому числі на основі очікувань щодо майбутніх подій, які вважаються обґрунтованими за наявних обставин. Крім суджень, які передбачають облікові оцінки, керівництво Компанії також використовує професійні судження при застосуванні облікової політики. Професійні судження, які найсуттєвіше впливають на суми, що відображаються у фінансовій звітності, та оцінки, результатом яких можуть бути значні коригування балансової вартості активів та зобов'язань протягом наступного фінансового року, включають:

Справедлива вартість основних засобів. Керівництво Компанії щороку проводить аналіз для оцінки того факту, чи відрізняється суттєво балансова вартість рухомого складу від його справедливої вартості станом на кінець звітного періоду. Аналіз ґрунтується на цінових пропозиціях виробників вантажних вагонів, індексах цін, коливаннях валютних курсів після дати останньої переоцінки, рентабельності профільних напрямків діяльності та інших актуальних факторах. Якщо результати аналізу свідчать про те, що справедлива вартість об'єктів основних засобів суттєво відрізняється від їхньої балансової вартості, Компанія проводить додаткову переоцінку із залученням незалежних оцінювачів.

Зменшення корисності (знецінення) основних засобів та активів з права користування. Станом на 31 грудня 2021 року Компанія сторнувала збиток від зменшення корисності (знецінення) основних засобів та активів з права користування за договорами лізингу з правом викупу та/або переходом права власності, який було визнано через фактор економічного знецінення станом на 31 грудня 2020 року. Суттєві оцінки та судження керівництва Компанії, пов'язані з визначенням вартості одиниці, що генерує грошові кошти, при використанні, разом з зовнішніми та внутрішніми ознаками відсутності або зменшення збитку від зменшення корисності, розкрито у Примітці 8.

Визначення строку оренди. При визначенні строку оренди, коли Компанія є орендарем, керівництво враховує всі факти та обставини, які створюють економічні стимули для виконання опціону на подовження

4 Основні бухгалтерські оцінки та судження при застосуванні облікової політики (продовження)

договору чи невиконання опціону на припинення договору оренди. Опціони на продовження (або періоди часу після строку, визначеного умовами опціонів на припинення оренди) включаються до строку оренди тільки у тому разі, якщо існує достатня впевненість у тому, що договір буде продовжено (або не буде припинено).

Для визначення строку оренди Компанія розділяє договори без права викупу/переходу права власності за видами орендованих активів.

Оренда залізничних вантажних вагонів та локомотивів. (i) Договори з дочірніми підприємствами є стратегічно важливими для бізнесу Компанії. Компанія здійснює контроль над орендодавцями, а отже у керівництва є обґрунтована впевненість, що можливість продовження договорів буде використана. Таким чином, для цих договорів строк оренди, як правило, дорівнює строку служби вантажних вагонів за даними Головного інформаційно-обчислювального центру АТ «Укрзалізниця».

(ii) Договори з партнерами та іншими орендодавцями. Ці договори укладаються Компанією для забезпечення гнучкості в кількості використовуваних вантажних вагонів залежно від попиту на ринку перевезень, а отже Компанія може як укладати нові договори для збільшення вагонного парку, так і не продовжувати чинні договори у разі недостатнього попиту. Таким чином, хоча пролонгація договорів і є ймовірною, у ній відсутня обґрунтована впевненість. Отже, для таких договорів строк оренди дорівнює договірному строку.

Оренда вагонних депо, офісних приміщень та інших активів. Зазвичай Компанія укладає довгострокові договори оренди важливих для діяльності Компанії активів. Однак пролонгація договору відбувається лише за погодження нових умов, що можуть переглядатися при кожному продовженні, і не є певною. У минулому також були приклади, коли окремі договори не продовжувалися або укладалися нові договори зі зміною сфери застосування. Отже, для таких договорів Компанія використовує договірний строк для встановлення строку оренди при первісному визнанні.

Ставка залучення додаткових запозичень орендаря. Компанія для визначення ставки додаткових запозичень орендаря використовує процентні ставки вартості запозичень нефінансовим корпораціям згідно з даними НБУ. Ця статистика наводиться лише за новими кредитами виданими у відповідному періоді та деталізується у розрізі видів валют і строків погашення.

Резерв під очікувані кредитні збитки за дебіторською заборгованістю. Станом на 31 грудня 2021 року резерв під очікувані кредитні збитки за дебіторською заборгованістю за основною діяльністю та іншою дебіторською заборгованістю становив 8 203 тисячі гривень (на 31 грудня 2020 року – 14 049 тисячі гривень). Станом на 31 грудня 2021 року та 31 грудня 2020 року очікування щодо врегулювання дебіторської заборгованості за основною діяльністю та іншої дебіторської заборгованості за окремими клієнтами не відповідали договірним угодам. Для визначення її знецінення керівництво застосувало професійні судження щодо очікуваних строків і сум погашення цієї заборгованості зазначеними клієнтами. Якщо професійні судження керівництва відрізнятимуться від фактичних платежів у майбутньому, у фінансовій звітності Компанії може знадобитися відображення додаткового знецінення дебіторської заборгованості за основною діяльністю та іншої дебіторської заборгованості або сторнування знецінення буде віднесено на прибуток.

Податкове законодавство. Податкове, валютне та митне законодавство України продовжує змінюватись. Суперечливі положення тлумачаться по-різному. Керівництво вважає, що його тлумачення є доречним та обґрунтованим, проте не існує жодних гарантій того, що податкові органи його не оскаржать.

Операції з пов'язаними сторонами. У процесі звичайної діяльності Компанія здійснює операції з пов'язаними сторонами. За відсутності активного ринку таких операцій, для того щоб визначити, чи здійснювались такі операції за ринковими або неринковими ставками, використовуються професійні судження.

5 Застосування нових або змінених стандартів та інтерпретацій

Наступні змінені стандарти набули чинності з 1 січня 2021 року, але не мали суттєвого впливу на Компанію:

- Реформа базової процентної ставки (IBOR) – зміни МСФЗ 9, МСБО 39, МСФЗ 7, МСФЗ 4 та МСФЗ 16 – Етап 2 (опубліковані 27 серпня 2020 року і набувають чинності для річних періодів, які починаються з 1 січня 2021 року або після цієї дати).

Вплив реформи IBOR. Реформа та заміна різноманітних ставок пропозиції на міжбанківському ринку (IBOR) стала пріоритетом для регулюючих органів. Більшість ставок IBOR більше не публікуватимуться з 31 грудня 2021 року, а певні ставки LIBOR у доларах США більше не публікуватимуться з 30 червня 2023 року.

Станом на 31 грудня 2021 року загальна сума позикових коштів та інших фінансових зобов'язань з процентною ставкою LIBOR у доларах США, які, як очікується, будуть переведені на альтернативні базові процентні ставки, складає 158 мільйонів гривень.

- Поступки з оренди, пов'язані з пандемією «COVID-19», – зміни МСФЗ 16 (опубліковані 28 травня 2020

5 Застосування нових або змінених стандартів та інтерпретацій (продовження)

року і набули чинності для річних періодів, які починаються з 1 січня 2020 року або після цієї дати і діють до 30 червня 2021 року).

6 Нові положення бухгалтерського обліку

Нижче наведені опубліковані нові стандарти та інтерпретації, що будуть обов'язковими для застосування Компанією у річних періодах, починаючи з 1 січня 2022 року та пізніших періодах. Компанія не застосовувала ці стандарти та інтерпретації до початку їх обов'язкового застосування.

- Продаж чи внесок активів в асоційовану компанію або спільне підприємство інвестором – зміни МСФЗ 10 та МСБО 28 (опубліковані 11 вересня 2014 року і набувають чинності для річних періодів, які починаються з дати, яка буде встановлена РМСБО, або після цієї дати).
- МСФЗ 17 "Договори страхування" (опублікований 18 травня 2017 року і набуває чинності для річних періодів, які починаються з 1 січня 2021 року або після цієї дати; дату набуття чинності було в подальшому перенесено на 1 січня 2023 року змінами МСФЗ 17, як зазначено нижче).
- Зміни МСФЗ 17 та зміна МСФЗ 4 (опубліковані 25 червня 2020 року і набувають чинності для річних періодів, які починаються з 1 січня 2023 року або після цієї дати).
- Класифікація зобов'язань у короткострокові або довгострокові - зміни МСБО 1 (видані 23 січня 2020 року і діють на річні періоди, що починаються з 1 січня 2022 року або пізніше).
- Класифікація зобов'язань у короткострокові або довгострокові – перенесення дати набуття чинності – зміни МСБО 1 (опубліковані 15 липня 2020 року і набувають чинності для річних періодів, які починаються з 1 січня 2023 року або після цієї дати).
- Виручка, отримана до початку запланованого використання активу, Обтяжливі договори – вартість виконання договору, Посилання на Концептуальну основу – зміни обмеженої сфери застосування до МСБО 16, МСБО 37 та МСФЗ 3, і Щорічні удосконалення МСФЗ 2018-2020 років – зміни МСФЗ 1, МСФЗ 9, МСФЗ 16 та МСБО 41 (опубліковані 14 травня 2020 року і набувають чинності для річних періодів, які починаються з 1 січня 2022 року або після цієї дати).
- Зміни МСБО 1 і Практичного керівництва 2 з МСФЗ: Розкриття облікової політики (опубліковані 12 лютого 2021 року і набувають чинності для річних періодів, які починаються з 1 січня 2023 року або після цієї дати).
- Зміни МСБО 8: Визначення облікових оцінок (опубліковані 12 лютого 2021 року і набувають чинності для річних періодів, які починаються 1 січня 2023 року або після цієї дати).
- Пільгові умови сплати орендної плати у зв'язку з COVID-19 – зміни МСФЗ 16 (опубліковані 31 березня 2021 року і набувають чинності для річних періодів, які починаються з 1 квітня 2021 року або після цієї дати). Зміни МСФЗ 16, опубліковані 31 березня 2021 року, подовжують строк застосування спрощення практичного характеру з 30 червня 2021 року до 30 червня 2022 року.
- Відстрочені податки, пов'язані з активами та зобов'язаннями, що виникають за однією операцією, – зміни МСБО 12 (опубліковані 7 травня 2021 року і набувають чинності для річних періодів, які починаються з 1 січня 2023 року або після цієї дати).

Якщо інше не зазначено вище, не очікується суттєвого впливу цих нових стандартів та інтерпретацій на окрему фінансову звітність Компанії.

7 Розрахунки та операції з пов'язаними сторонами

Для цілей цієї фінансової звітності сторони вважаються пов'язаними, якщо одна з них має можливість контролювати іншу, знаходиться під спільним контролем або може мати суттєвий вплив на іншу сторону при прийнятті фінансових чи операційних рішень. Під час аналізу кожного випадку відносин, що можуть становити відносини між пов'язаними сторонами, звертається увага на суть цих відносин, а не лише на їхню юридичну форму.

Нижче показаний характер відносин з тими пов'язаними сторонами, з якими Компанія проводила значні операції або мала суттєві залишки за такими операціями. Станом на 31 грудня 2021 року та на 31 грудня 2020 року залишки по операціях з пов'язаними сторонами були такими:

Звіт про фінансовий стан	31 грудня 2021 р.					31 грудня 2020 р.			
	Материнське підприємство (Прим.1)	Дочірні підприємства (Прим. 9)	Асоційовані та спільні підприємства	Компанії під спільним контролем SCM	Інші пов'язані сторони SCM	Материнське підприємство (Прим.1)	Дочірні підприємства (Прим. 9)	Компанії під спільним контролем SCM	Інші пов'язані сторони SCM
Активи з права користування	-	3 402 701	-	1 117	-	-	2 290 392	73 661	1 397
Інвестиції в дочірні підприємства, спільні підприємства та асоційовані підприємства	-	704 632	-	-	-	-	704 632	-	-
Необоротні активи, утримувані для продажу	-	-	18 623	-	-	-	26 477	-	-
Дебіторська заборгованість за основною діяльністю та інша дебіторська заборгованість	-	339 669	115 177	213 043	31	-	173 324	33 090	107
Фінансові інвестиції	-	-	-	328 443	-	-	-	364 727	-
Грошові кошти та їх еквіваленти	-	-	-	1 297 055	-	-	-	1 524 041	-
Чисті активи, які належать учасникам	(5 683 203)	-	-	-	-	(4 574 057)	-	-	-
Дивіденди до сплати	-	-	-	-	-	(45 688)	-	-	-
Небанківські позикові кошти, включаючи фінансову допомогу, що підлягає поверненню	-	(54 468)	-	(1 838 070)	(25 640)	-	(239 136)	(1 253 815)	(32 933)
Орендні зобов'язання	-	(3 867 595)	-	(1 252)	-	-	(3 233 968)	(104 254)	(3 182)
Кредиторська заборгованість за основною діяльністю та інша кредиторська заборгованість	-	(307 821)	-	(31 978)	-	-	(17 209)	(185 932)	(167)

7 Розрахунки та операції з пов'язаними сторонами (продовження)*Фінансова допомога, що підлягає поверненню*

У 2021 та 2020 роках Компанія надала та отримала від пов'язаних сторін безвідсоткову фінансову допомогу, що підлягає поверненню, з короткостроковими строками погашення. Грошові потоки, що були включені у звіт про рух грошових коштів, становили:

	Інвестиційна діяльність, надходження / (відтік)	Фінансова діяльність, надходження / (відтік)
2021 рік		
Фінансова допомога, що підлягає поверненню	(207 851)	(392 294)
2020 рік		
Фінансова допомога, що підлягає поверненню	(22 032)	(173 998)

Застави

Станом на 31 грудня 2021 року Компанія надала як заставу за банківськими позиками пов'язаних сторін, що розміщені в пов'язаному банку, основні засоби балансовою вартістю 286 556 тисяч гривень (на 31 грудня 2020 року – 396 888 тисяч гривень).

Нижче наведено статті доходів та витрат по операціях з пов'язаними сторонами за 2021 рік:

	2021 рік				
Звіт про сукупний дохід, прибуток або збиток	Материнське підприємство (Прим.1)	Дочірні підприємства (Прим. 9)	Асоційовані та спільні підприємства	Компанії під спільним контролем SCM	Інші пов'язані сторони SCM
Дохід від реалізації:	-	364 904	12 197	8 134 841	1 819
Включаючи організацію перевезень у власних (орендованих) вагонах	-	345	12 197	7 394 172	1 816
Послуги з ремонту та інші послуги	-	299 553	-	527 302	3
Дохід від реалізації товарів	-	124	-	164 737	-
Дохід від оренди / суборенди	-	64 882	-	48 630	-
Інші операційні доходи / інші прибутки (збитки), чиста сума	-	45 756	-	77 321	-
(Збиток) / сторнування збитку від зменшення корисності фінансових активів	-	(997)	(223)	555	-
Фінансові доходи, пов'язані з орендними зобов'язаннями	-	610 491	-	15 415	694
Дивіденди одержані	-	244 037	-	-	-
Процентні доходи за банківськими депозитами та поточними рахунками	-	-	-	54 019	-
Закупки:	-	(1 061 391)	-	(91 390)	(959)
Включаючи отримання послуг	-	(778 288)	-	(58 228)	(959)
Короткострокову оренду	-	(204 089)	-	(19 573)	-
Придбання ТМЦ	-	(79 014)	-	(13 589)	-
Амортизація активів з права користування	-	(355 059)	-	(75 028)	(1 737)
Спонсорські та добродійні внески	-	-	-	(240)	-
Фінансова допомога, яка не підлягає поверненню	-	-	-	(1 738 122)	-
Фінансові витрати, пов'язані з орендними зобов'язаннями	-	(258 315)	-	(1 365)	(26)
Дивіденди учасникам, класифіковані як витрати	(42 168)	-	-	-	-
Дооцінка чистих активів, класифікованих як фінансові зобов'язання	(1 109 146)	-	-	-	-

7 Розрахунки та операції з пов'язаними сторонами (продовження)

Нижче наведено статті доходів та витрат по операціях з пов'язаними сторонами за 2020 рік:

	2020 рік				
Звіт про сукупний дохід, прибуток або збиток	Материнське підприємство (Прим.1)	Дочірні підприємства (Прим. 9)	Асоційовані та спільні підприємства	Компанії під спільним контролем SCM	Інші пов'язані сторони SCM
Дохід від реалізації:	-	400 987	-	13 711 357	3 991
Включаючи організацію перевезень у власних (орендованих) вагонах	-	-	-	13 510 306	3 788
Послуги з ремонту та інші послуги	-	394 612	-	177 267	203
Дохід від реалізації товарів	-	21	-	23 784	-
Дохід від оренди / суборенди	-	6 354	-	-	-
Інші операційні доходи / інші прибутки (збитки), чиста сума	-	53	-	63 844	1
(Збиток) / сторнування збитку від зменшення корисності фінансових активів	-	530	-	(8 572)	-
Фінансові доходи, пов'язані з орендними зобов'язаннями	-	32 659	-	13	10
Дивіденди одержані	-	27 336	-	-	-
Процентні доходи за банківськими депозитами та поточними рахунками	-	-	-	54 888	-
Уцінка чистих активів, класифікованих як фінансові зобов'язання	221 751	-	-	-	-
Закупки:	-	(1 402 627)	-	(184 851)	(473)
Включаючи отримання послуг	-	(1 402 252)	-	(36 686)	(473)
Короткострокову оренду	-	-	-	(144 052)	-
Придбання ТМЦ	-	(375)	-	(4 113)	-
Амортизація активів з права користування	-	(647 674)	-	(222 807)	(13 696)
Спонсорські та добродійні внески	-	-	-	(34 044)	-
Фінансова допомога, яка не підлягає поверненню	-	-	-	(750 000)	-
Фінансові витрати, пов'язані з орендними зобов'язаннями	-	(548 368)	-	(24 655)	(2 301)
Дивіденди учасникам, класифіковані як витрати	(45 688)	-	-	-	-

Винагорода управлінському персоналу

У 2021 році винагорода ключового управлінського персоналу Компанії складалась із поточної заробітної плати, премій та відповідних відрахувань до фондів соціального страхування у загальній сумі 68 599 тисяч гривень (у 2020 році - 81 945 тисяч гривень).

8 Основні засоби та активи з права користування

Основні засоби

Рух основних засобів був таким:

	Залізничні вантажні вагони	Інші транс- портні засоби	Будівлі та споруди	Машини та облад- нання	Інші основні засоби	Незавер- шені капі- тальні інвестиції	Всього
Переоцінена або первісна вартість							
На 1 січня 2020 р.	5 986 253	5 257	391	151 884	83 081	229 354	6 456 220
Надходження	182 872	-	-	-	-	52 797	235 669
Переведення до іншої категорії	-	64 939	1 272	66 146	(54 807)	(77 550)	-
Переведення з/до категорії - активи з права користування	769	1 434	-	-	-	-	2 203
Вибуття	(7 380)	-	-	(375)	(158)	(164 579)	(172 492)
На 31 грудня 2020 р.	6 162 514	71 630	1 663	217 655	28 116	40 022	6 521 600
Надходження	-	-	-	-	-	117 051	117 051
Переведення до іншої категорії	(807)	-	5 502	28 684	3 427	(37 029)	(223)
Переведення з/до категорії - активи з права користування	751 486	-	-	-	-	(18 059)	733 427
Вибуття	(60 847)	(64)	(278)	(497)	(112)	(23 286)	(85 084)
На 31 грудня 2021 р.	6 852 346	71 566	6 887	245 842	31 431	78 699	7 286 771
Знос та знецінення							
На 1 січня 2020 р.	(692 213)	(1 881)	(217)	(86 481)	(26 161)	-	(806 953)
Амортизація	(361 788)	(656)	(22)	(14 735)	(9 172)	-	(386 373)
Переведення до іншої категорії	-	(19 605)	-	-	19 605	-	-
Переведення з/до категорії - активи з права користування	(139)	(1 434)	-	-	-	-	(1 573)
Збиток від зменшення корисності, визнаний у прибутку чи збитку	(116 312)	(22)	-	-	-	-	(116 334)
Збиток від зменшення корисності, визнаний у іншому сукупному доході	(537 062)	-	-	-	-	-	(537 062)
Вибуття	5 944	-	-	373	147	-	6 464
На 31 грудня 2020 р.	(1 701 570)	(23 598)	(239)	(100 843)	(15 581)	-	(1 841 831)
Амортизація	(306 524)	(734)	(239)	(17 362)	(3 881)	-	(328 740)
Переведення до іншої категорії	275	-	-	-	(52)	-	223
Переведення з/до категорії - активи з права користування	(263 959)	-	-	-	-	-	(263 959)
Сторнування збитку від зменшення корисності, визнаного у прибутку чи збитку	167 510	-	-	-	-	-	167 510
Сторнування збитку від зменшення корисності, визнаного у іншому сукупному доході	494 654	-	-	-	-	-	494 654
Вибуття	8 100	64	9	443	86	-	8 702
На 31 грудня 2021 р.	(1 601 514)	(24 268)	(469)	(117 762)	(19 428)	-	(1 763 441)
Залишкова вартість основних засобів							
На 31 грудня 2020 р.	4 460 944	48 032	1 424	116 812	12 535	40 022	4 679 769
На 31 грудня 2021 р.	5 250 832	47 298	6 418	128 080	12 003	78 699	5 523 330

8 Основні засоби та активи з права користування (продовження)

Активи з права користування

Рух активів з права користування був таким:

	Залізничні вантажні вагони	Інші транс- портні засоби	Будівлі та споруди	Машини та облад- нання	Інші основні засоби	Незавер- шені капітальні інвестиції	Всього
Первісна вартість							
На 1 січня 2020 р.	6 566 470	4 194	96 808	7 736	-	-	6 675 208
Надходження	45 710	-	-	3 638	-	-	49 348
Переоцінка орендного зобов'язання	(283 090)	1 236	1 613	258	-	-	(279 983)
Переведення з/до категорії – основні засоби	(769)	(1 434)	-	-	-	-	(2 203)
Вибуття	(185 937)	-	-	-	-	-	(185 937)
На 31 грудня 2020 р.	6 142 384	3 996	98 421	11 632	-	-	6 256 433
Надходження	1 396 882	75	1 028	-	-	-	1 397 985
Переоцінка орендного зобов'язання	1 136 476	-	2 449	904	-	-	1 139 829
Переведення з/до категорії – основні засоби	(733 427)	-	-	-	-	-	(733 427)
Вибуття	(2 581 635)	-	(1 540)	-	-	-	(2 583 175)
На 31 грудня 2021 р.	5 360 680	4 071	100 358	12 536	-	-	5 477 645
Амортизація та знецінення							
На 1 січня 2020 р.	(1 964 912)	(2 584)	(19 126)	(972)	-	-	(1 987 594)
Амортизація	(1 068 268)	(917)	(19 996)	(1 499)	-	-	(1 090 680)
Переведення з/до категорії – основні засоби	139	1 434	-	-	-	-	1 573
Збиток від зменшення корисності, визнаний у прибутку чи збитку	(138 526)	-	-	-	-	-	(138 526)
Вибуття	113 383	-	-	-	-	-	113 383
На 31 грудня 2020 р.	(3 058 184)	(2 067)	(39 122)	(2 471)	-	-	(3 101 844)
Амортизація	(581 301)	(667)	(20 511)	(2 726)	-	-	(605 205)
Переведення з/до категорії – основні засоби	263 958	-	-	-	-	-	263 958
Сторнування збитку від зменшення корисності, визнаного у прибутку чи збитку	10 520	-	-	-	-	-	10 520
Вибуття	1 620 801	-	1 540	-	-	-	1 622 341
На 31 грудня 2021 р.	(1 744 206)	(2 734)	(58 093)	(5 197)	-	-	(1 810 230)
Залишкова вартість активів з права користування							
На 31 грудня 2020 р.	3 084 200	1 929	59 299	9 161	-	-	3 154 589
На 31 грудня 2021 р.	3 616 474	1 337	42 265	7 339	-	-	3 667 415
Залишкова вартість основних засобів та активів з права користування							
На 31 грудня 2020 р.	7 545 144	49 961	60 723	125 973	12 535	40 022	7 834 358
На 31 грудня 2021 р.	8 867 306	48 635	48 683	135 419	12 003	78 699	9 190 745

Зменшення корисності (знецінення) основних засобів та активів з права користування.

2021 рік. Зростання терміну обігу вантажних вагонів, викликане дефіцитом тяги Укрзалізниці, призвело до суттєвого інвестування у придбання та оновлення рухомого складу учасниками ринку залізничних

8 Основні засоби та активи з права користування (продовження)

перевезень протягом 2017 – 2019 років. Часткове припинення пасажирських перевезень у зв'язку з карантинними обмеженнями 2020 року сприяло зменшенню терміну обігу вантажних вагонів і поступово, разом з іншими чинниками, призвело до профіциту напіввагонів у 2020 році, який продовжився і у першому півріччі 2021 року. Однак, за рахунок швидкого відновлення ринків від пандемії у 2021 році і активного зростання цін на залізничну сировину і вугілля в Україні з середини 2021 року відбулося різке підвищення попиту на залізничні перевезення. Це спричинило значне зростання вартості плати за використання вантажних вагонів протягом другого півріччя 2021 року, яка на кінець звітного року досягла відмітки вдвічі вищої за середньорічний показник.

В результаті описаних вище подій керівництво Компанії дійшло висновку, що станом на 31 грудня 2021 року наявні ознаки того, що збитку від зменшення корисності (знецінення) рухомого складу, визнаного станом на 31 грудня 2020 року, вже немає або він може зменшитися, а саме наявні свідчення, які вказують, що економічна ефективність рухомого складу швидко відновлюється порівняно з очікуваннями на початку 2021 року.

Компанія зробила **оцінку вартості** рухомого складу (напіввагонів, вагонів-хоперів для транспортування окатишів та агломерату) **при використанні** станом на 31 грудня 2021 року, застосовуючи метод на основі теперішньої вартості оцінених майбутніх грошових потоків. Сума очікуваного відшкодування основних засобів та активів з права користування за договорами лізингу з правом викупу та/або переходом права власності станом на 31 грудня 2021 року суттєво перевищила балансову вартість рухомого складу, що призвело до відновлення корисності знецінених активів. Сторнування збитку від зменшення корисності (знецінення) було визнано у Собівартості та в Іншому сукупному доході у Звіті про фінансові результати (Звіті про сукупний дохід) (Примітка 8 *Рух зменшення корисності (знецінення)*).

Наступні **оцінки, судження та ключові припущення** були використані Компанією при обчисленні вартості при використанні **станом на 31 грудня 2021 року**:

(i) прогноз майбутніх грошових потоків для одиниці, яка генерує грошові кошти, охоплює період часу, який дорівнює очікуваному строку корисного використання рухомого складу станом на дату оцінки;

(ii) оцінка грошових потоків базується на показниках річного бізнес-плану, затвердженого керівництвом Компанії, а також на довгострокових прогнозах зміни середньорічного доходу на один вантажний вагон та зміни експлуатаційних витрат, що залежить від циклічності проведення ремонтів вантажних вагонів;

(iii) прогноз середньорічного доходу на один вантажний вагон враховує його інтенсивне зростання наприкінці 2021 року. Очікуваний ймовірний ріст у 2022 році по відношенню до 2021 року складає 115%. З 2023 року прогнозується нормалізація ринку залізничних перевезень та зниження доходу на 33% порівняно із середнім доходом у попередньому році. Починаючи з 2024 року середньорічний дохід змінюється в прив'язці до зміни макропоказників: індексу споживчих цін;

(iv) операційні показники та витрати 2022 року коригуються внаслідок очікуваного прямування вантажних вагонів, які тимчасово не будуть використовуватись у залізничних перевезеннях, у відстій;

(v) теперішня вартість майбутніх грошових потоків визначається з використанням середньозваженої вартості капіталу після оподаткування за ставкою 13,6% для грошового потоку, номінованого в доларах США.

Визначена вартість при використанні найбільш чутлива до зміни середньозваженої вартості капіталу та середньорічного доходу на один вантажний вагон:

якщо середньозважена вартість капіталу після оподаткування буде вищою на 1%, це не призведе до часткового відновлення корисності рухомого складу – сторнування збитку від зменшення корисності (знецінення), як і раніше, буде відображено у повній сумі за вирахуванням амортизації (якби збиток від зменшення корисності (знецінення) не визнавали для активів в попередні роки);

якщо середньорічний дохід на один вантажний вагон знизиться приблизно на 44%, це не призведе ні до сторнування збитку від зменшення корисності (знецінення) рухомого складу, ні до додаткового збитку від зменшення корисності (знецінення).

2020 рік. Станом на 31 грудня 2020 року за результатами оцінки вартості рухомого складу при використанні Компанія визнала збиток від зменшення корисності (знецінення) основних засобів та активів з права користування.

При обчисленні вартості при використанні **станом на 31 грудня 2020 року** Компанія використовувала наступні **оцінки, судження та ключові припущення**:

(i) прогноз майбутніх грошових потоків для одиниці, яка генерує грошові кошти, охоплював період часу, який дорівнював очікуваному строку корисного використання рухомого складу станом на дату оцінки;

(ii) оцінка грошових потоків базувалася на показниках річного бізнес-плану, затвердженого керівництвом Компанії, а також на довгострокових прогнозах зміни середньорічного доходу на один вантажний вагон та

8 Основні засоби та активи з права користування (продовження)

зміни експлуатаційних витрат, що залежить від циклічності проведення ремонтів вантажних вагонів;

(iii) прогноз середньорічного доходу на один вантажний вагон враховував його ймовірне зниження на 30 % у 2021 році по відношенню до 2020 року, поступове зростання у 2022-2023 роках та досягнення у 2024 році нормального рівня, що відповідає історичним показникам за останні 10 років. Починаючи з 2025 року середньорічний дохід змінювався в прив'язці до зміни макропоказників: індексу споживчих цін;

(iv) операційні показники та витрати 2021 року коригувалися внаслідок очікуваного прямування вантажних вагонів, які тимчасово не будуть використовуватись у залізничних перевезеннях, у відстій;

(v) теперішня вартість майбутніх грошових потоків визначалася з використанням середньозваженої вартості капіталу після оподаткування за ставкою 13,4% для грошового потоку, номінованого в доларах США.

Визначена вартість при використанні станом на 31 грудня 2020 року була найбільш чутлива до зміни наступних ключових припущень:

якщо середньозважена вартість капіталу після оподаткування була вищою на 1%, це призводило до додаткового зменшення корисності (знецінення) рухомого складу на суму 258 142 тисячі гривень (у тому числі на 168 085 тисяч гривень зменшувався резерв переоцінки);

якщо середньорічний дохід на один вантажний вагон був вищим на 5%, це призводило до відновлення корисності рухомого складу у сумі 462 119 тисяч гривень (у тому числі до збільшення резерву переоцінки на 308 914 тисяч гривень в порівнянні з розрахунком, якби дохід на один вагон не змінювався).

Прогнозні оцінки майбутніх грошових потоків станом на 31 грудня 2021 року та станом на 31 грудня 2020 року базуються на обґрунтованих та прийнятих ключових припущеннях, які відображають найкращу оцінку комплексу економічних умов, що існуватимуть протягом решти строку корисного використання рухомого складу.

Рух зменшення корисності (знецінення)

Зменшення корисності (знецінення) основних засобів та активів з права користування обліковане таким чином:

	Визнано у складі прибутку (збитку)	Визнано у складі іншого сукупного доходу	Всього
2021 рік			
Сторнування збитку від зменшення корисності (знецінення), основні засоби	167 510	494 654	662 164
Сторнування збитку від зменшення корисності (знецінення), активи з права користування	10 520	-	10 520
Всього сторнування збитку від зменшення корисності (знецінення) основних засобів та активів з права користування	178 030	494 654	672 684
2020 рік			
Збиток від зменшення корисності (знецінення), основні засоби	(116 334)	(537 062)	(653 396)
Збиток від зменшення корисності (знецінення), активи з права користування	(138 526)	-	(138 526)
Всього зменшення корисності (знецінення) основних засобів та активів з права користування	(254 860)	(537 062)	(791 922)

Справедлива вартість основних засобів

Залізничні вантажні вагони були переоцінені до ринкової вартості станом на 31 грудня 2018 року. Оцінка була проведена незалежним оцінювачем.

3 жовтня 2021 року спостерігалось зростання вартості будівництва нових вантажних вагонів у цінових пропозиціях виробників, але за відсутності достатньої впевненості у довгостроковості тенденції зростання Компанія дійшла висновку, що станом на 31 грудня 2021 року в проведенні додаткової переоцінки не має потреби.

Станом на 31 грудня 2021 року балансова вартість вагонів становила б 2 314 099 тисяч гривень, якби вагони обліковувалися за первісною вартістю мінус знос та знецінення (на 31 грудня 2020 року – 2 490 209 тисяч гривень).

8 Основні засоби та активи з права користування (продовження)*Основні засоби в заставі*

Станом на 31 грудня 2021 року залізничні вагони балансовою вартістю 286 556 тисяч гривень були надані в заставу як забезпечення банківських позик пов'язаних сторін (Примітка 7). Станом на 31 грудня 2020 року залізничні вагони балансовою вартістю 502 972 тисячі гривень були надані в заставу як забезпечення банківських позик Компанії та пов'язаних сторін.

Незавершені капітальні інвестиції

Незавершені капітальні інвестиції, представлені у Звіті про фінансовий стан, на 31 грудня 2021 року включали передоплати за основні засоби в сумі 41 687 тисяч гривень, витрати на придбання (виготовлення) основних засобів у сумі 37 012 тисяч гривень та витрати на придбання нематеріальних активів у сумі 110 тисяч гривень (на 31 грудня 2020 року – передоплати за основні засоби в сумі 32 335 тисяч гривень, витрати на придбання (виготовлення) основних засобів у сумі 7 687 тисяч гривень та витрати на придбання нематеріальних активів у сумі 337 тисяч гривень).

9 Довгострокові фінансові інвестиції: інвестиції в дочірні підприємства

Інвестиції в дочірні підприємства обліковуються за методом собівартості та включають такі об'єкти інвестування:

Назва дочірнього підприємства	Країна реєстрації	31 грудня 2021 р.		31 грудня 2020 р.	
		Частка володіння, %	Балансова вартість	Частка володіння, %	Балансова вартість
Приватне акціонерне товариство «Лізингова компанія «Укртранслізинг»	Україна	49,96%	660 251	49,96%	660 251
Корпорація «Мікререгіональний промисловий союз»	Україна	99,73%	33 994	99,73%	33 994
Інші інвестиції в дочірні підприємства	Україна	99,00% - 100%	10 387	99,00% - 100%	10 387
Всього інвестицій в дочірні підприємства			704 632		704 632

10 Запаси

	31 грудня 2021 р.	31 грудня 2020 р.
Виробничі запаси	138 911	141 653
Незавершене виробництво	1 569	1 654
Всього товарно-матеріальних запасів	140 480	143 307

11 Дебіторська заборгованість за основною діяльністю та інша дебіторська заборгованість

	31 грудня 2021 р.	31 грудня 2020 р.
Дебіторська заборгованість за надані послуги залізничного перевезення та експедиції вантажів	192 449	994
Дебіторська заборгованість за надані послуги з ремонту залізничних вагонів	79 813	21 899
Інша дебіторська заборгованість за основною діяльністю	79 089	46 279
Резерв під очікувані кредитні збитки	(1 211)	(716)
Всього дебіторської заборгованості за основною діяльністю	350 140	68 456
Фінансова допомога, що підлягає поверненню	612 571	397 043
Інша дебіторська заборгованість	15 608	17 389
Резерв під очікувані кредитні збитки	(6 992)	(13 333)
Всього фінансової дебіторської заборгованості	971 327	469 555

Станом на 31 грудня 2021 року та 31 грудня 2020 року справедлива вартість дебіторської заборгованості за основною діяльністю та іншої дебіторської заборгованості Компанії приблизно дорівнює її балансовій вартості.

11 Дебіторська заборгованість за основною діяльністю та інша дебіторська заборгованість (продовження)

Станом на 31 грудня 2021 року та 31 грудня 2020 року частка валютної фінансової дебіторської заборгованості становить менше 1%.

Компанія застосовує спрощений підхід до створення резервів під очікувані кредитні збитки, передбачений МСФЗ 9. Рівні очікуваних збитків ґрунтуються на середній річній доходності до погашення корпоративних облігацій українських компаній, скоригованій на очікуваний строк погашення. Якщо кредитний ризик клієнта значно змінюється після дати визнання відповідної дебіторської заборгованості, рівень очікуваних збитків переглядається з урахуванням індивідуальної оцінки кредитної якості клієнта та прогнозованої інформації

У таблиці далі пояснюються зміни в сумі оціночного резерву під очікувані кредитні збитки від дебіторської заборгованості за основною діяльністю та іншої дебіторської заборгованості з початку до закінчення річного періоду:

	2021 рік	2020 рік
Залишок на 1 січня	14 049	12 877
Нові інструменти, придбані або створені протягом періоду	5 475	18 500
Фінансові активи, визнання яких припинене за період	(13 987)	(22 830)
Зміни оцінок та припущень	2 666	7 634
Всього (зменшення)/збільшення резерву під очікувані кредитні збитки у складі прибутку чи збитку за період	(5 846)	3 304
Списання за рахунок резерву	-	(2 132)
Залишок на 31 грудня	8 203	14 049

Нижче представлено аналіз поточної фінансової дебіторської заборгованості за основною діяльністю та іншої дебіторської заборгованості та резерву під очікувані кредитні збитки за кредитною якістю станом на 31 грудня 2021 року та на 31 грудня 2020 року:

	31 грудня 2021 р.				
	Рівень збитків	Валова балансова вартість	ОКЗ за весь строк	Балансова вартість	Основа
Дебіторська заборгованість за основною діяльністю від пов'язаних сторін – кредитно-знецінена	100%	2	(2)	-	Індивідуальний рівень, що ґрунтується на очікуваних грошових потоках та прогнозній інформації
Інша дебіторська заборгованість від пов'язаних сторін – кредитно-знецінена	100%	3 164	(3 164)	-	
Інша дебіторська заборгованість – кредитно-знецінена	100%	2 194	(2 194)	-	
Загальна сума дебіторської заборгованості, до якої був застосований індивідуальний підхід для визначення очікуваних кредитних збитків		5 360	(5 360)	-	
Дебіторська заборгованість за основною діяльністю від пов'язаних сторін	5,7-12,8%	317 687	(1 105)	316 582	Середня доходність до погашення корпоративних облігацій, скоригована на очікуваний строк погашення
Дебіторська заборгованість за основною діяльністю	8,0%	33 662	(104)	33 558	
Фінансова допомога, що підлягає поверненню, надана пов'язаним сторонам	8,9%	315 894	(884)	315 010	
Фінансова допомога, що підлягає поверненню	8,0%	296 677	(750)	295 927	
Інша дебіторська заборгованість від пов'язаних сторін	-	8 034	-	8 034	
Інша дебіторська заборгованість	-	2 216	-	2 216	
Загальна сума дебіторської заборгованості, до якої був застосований груповий підхід для визначення очікуваних кредитних збитків		974 170	(2 843)	971 327	
Всього поточної фінансової дебіторської заборгованості		979 530	(8 203)	971 327	

11 Дебіторська заборгованість за основною діяльністю та інша дебіторська заборгованість (продовження)

31 грудня 2020 р.					
	Рівень збитків	Валова балансова вартість	ОКЗ за весь строк	Балансова вартість	Основа
Дебіторська заборгованість за основною діяльністю від пов'язаних сторін – кредитно-знецінена	100%	2	(2)	-	Індивідуальний рівень, що ґрунтується на очікуваних грошових потоках та прогнозній інформації
Інша дебіторська заборгованість від пов'язаних сторін – кредитно-знецінена	100%	3 164	(3 164)	-	
Інша дебіторська заборгованість – кредитно-знецінена	100%	9 375	(9 375)	-	
Загальна сума дебіторської заборгованості, до якої був застосований індивідуальний підхід для визначення очікуваних кредитних збитків		12 541	(12 541)	-	
Дебіторська заборгованість за основною діяльністю від пов'язаних сторін	5-18,7%	61 691	(642)	61 049	
Дебіторська заборгованість за основною діяльністю	6,3%	7 479	(72)	7 407	Середня дохідність до погашення корпоративних облігацій, скоригована на очікуваний строк погашення
Фінансова допомога, що підлягає поверненню	6,3%	289 000	(578)	288 422	
Фінансова допомога, що підлягає поверненню, надана пов'язаним сторонам	6,3%	108 043	(216)	107 827	
Інша дебіторська заборгованість від пов'язаних сторін	-	3 910	-	3 910	
Інша дебіторська заборгованість	-	940	-	940	
Загальна сума дебіторської заборгованості, до якої був застосований груповий підхід для визначення очікуваних кредитних збитків		471 063	(1 508)	469 555	
Всього поточної фінансової дебіторської заборгованості		483 604	(14 049)	469 555	

12 Поточні фінансові інвестиції

Поточні фінансові інвестиції складаються з таких статей:

	31 грудня 2021 р.	31 грудня 2020 р.
Депозити розміщені строком від 3 місяців до 1 року	328 165	358 448
Резерв під очікувані кредитні збитки	(4 155)	(3 088)
Депозити з обмеженим правом використання та інше обмежене грошове покриття під банківські гарантії	4 886	9 731
Резерв під очікувані кредитні збитки	(453)	(364)
Всього поточних фінансових інвестицій	328 443	364 727

Станом на 31 грудня 2021 року та 31 грудня 2020 року справедлива вартість поточних фінансових інвестицій Компанії приблизно дорівнює їхній балансовій вартості.

Станом на 31 грудня 2021 року 99% поточних фінансових інвестицій було деноміновано у доларах США та 1% - у євро (на 31 грудня 2020 року - 94 % у доларах США та 6% у євро).

Далі подано аналіз поточних фінансових інвестицій за кредитною якістю:

	31 грудня 2021 р.	31 грудня 2020 р.
Рейтинг за оцінкою рейтингової агенції Fitch Ratings:		
- «В» зі стабільним прогнозом	328 443	364 727
Всього поточних фінансових інвестицій	328 443	364 727

У таблиці далі пояснюються зміни у сумі оціночного резерву під очікувані кредитні збитки від поточних фінансових інвестицій з початку до закінчення річного періоду:

12 Поточні фінансові інвестиції (продовження)

	2021 рік	2020 рік
Залишок на 1 січня	3 452	2 514
Нові інструменти, придбані або створені протягом періоду	11 176	19 119
Фінансові активи, визнання яких припинене за період	(9 229)	(16 747)
Зміни оцінок та припущень	(791)	(1 434)
Всього збільшення резерву під очікувані кредитні збитки у складі прибутку чи збитку за період	1 156	938
Залишок на 31 грудня	4 608	3 452

Оціночний резерв під очікувані кредитні збитки був визнаний на основі середньої дохідності до погашення корпоративних облігацій, скоригованої на очікуваний строк погашення.

13 Грошові кошти та їх еквіваленти

	31 грудня 2021 р.	31 грудня 2020 р.
Банківські депозити строком до 3 місяців	760 000	1 224 000
Поточні рахунки	543 281	308 302
Резерв під очікувані кредитні збитки	(6 199)	(8 044)
Всього грошових коштів та їх еквівалентів	1 297 082	1 524 258

Станом на 31 грудня 2021 року та 31 грудня 2020 року усі грошові кошти та їх еквіваленти не прострочені, їхня справедлива вартість приблизно дорівнює балансовій вартості.

Станом на 31 грудня 2021 року 97% грошових коштів та їх еквівалентів було деноміновано у гривнях, 1% - у доларах США та 2% - у євро (на 31 грудня 2020 року - 99 % у гривнях, 1% - у доларах США).

Значна частина грошових коштів та їх еквівалентів розміщена у пов'язаному банку (Примітка 7).

Далі подано аналіз грошових коштів та їх еквівалентів за кредитною якістю:

	31 грудня 2021 р.	31 грудня 2020 р.
Рейтинг за оцінкою рейтингової агенції Fitch Ratings:		
- «В» зі стабільним прогнозом	1 297 055	1 524 041
Рейтинг за оцінкою рейтингової агенції Moody's:		
- «В3» зі стабільним прогнозом	-	16
Без рейтингу	27	201
Всього грошових коштів та їх еквівалентів	1 297 082	1 524 258

У таблиці далі пояснюються зміни в сумі оціночного резерву під очікувані кредитні збитки від грошових коштів та їх еквівалентів з початку до закінчення річного періоду:

	2021 рік	2020 рік
Залишок на 1 січня	8 044	59
Нові інструменти, придбані або створені протягом періоду	10 559	17 775
Фінансові активи, визнання яких припинене за період	(12 404)	(9 790)
Всього (зменшення)/збільшення резерву під очікувані кредитні збитки у складі прибутку чи збитку за період	(1 845)	7 985
Залишок на 31 грудня	6 199	8 044

14 Позикові кошти та інші зобов'язання

	31 грудня 2021 р.	31 грудня 2020 р.
Довгострокові		
Чисті активи, які належать учасникам	5 683 203	4 574 057
Небанківські позикові кошти	44 604	109 172
Зобов'язання з оренди з правом викупу/переходом права власності	62 357	579 178
Зобов'язання з оренди без права викупу/переходу права власності	2 182 859	1 793 252
Банківські позикові кошти	-	30 531
	7 973 023	7 086 190
Поточні		
Небанківські позикові кошти	1 980 175	1 763 837
Зобов'язання з оренди з правом викупу/переходом права власності	60 341	381 940
Зобов'язання з оренди без права викупу/переходу права власності	1 797 237	1 284 086
ПДВ, який належить до зобов'язань з оренди без права викупу/переходу права власності	38 622	34 748
Дивіденди до сплати	-	45 688
Банківські позикові кошти	-	14 820
Інше	352	331
	3 876 727	3 525 450
<i>Всього класифіковано як чисті активи, які належать учасникам</i>	<i>5 683 203</i>	<i>4 574 057</i>
<i>Всього класифіковано як зобов'язання з оренди без права викупу/переходу права власності</i>	<i>3 980 096</i>	<i>3 077 338</i>
<i>Всього класифіковано як небанківські позикові кошти</i>	<i>2 024 779</i>	<i>1 873 009</i>
<i>Всього класифіковано як зобов'язання з оренди з правом викупу/переходом права власності</i>	<i>122 698</i>	<i>961 118</i>
<i>Всього класифіковано як банківські позикові кошти</i>	<i>-</i>	<i>45 351</i>
<i>Дивіденди до сплати</i>	<i>-</i>	<i>45 688</i>
<i>ПДВ, який належить до зобов'язань з оренди без права викупу/переходу права власності</i>	<i>38 622</i>	<i>34 748</i>
Всього позикових коштів та інших фінансових зобов'язань	11 849 398	10 611 309
Всього інших нефінансових зобов'язань	352	331
Всього позикових коштів та інших зобов'язань	11 849 750	10 611 640

14 Позикові кошти та інші зобов'язання (продовження)

а) Чисті активи, які належать учасникам

Далі показано кумулятивне збільшення/(зменшення) чистих активів, які належать учасникам Компанії, протягом звітного періоду:

	Накопичена переоцінка за вирахуванням резерву переоцінки				
	Сплачений капітал (аналогічно Зареєстро- ваному капіталу)	Резерв переоцінки (аналогічно Капіталу у дооцінках)	Накопичена переоцінка (аналогічно Резервному капіталу)	Накопичена переоцінка (аналогічно Нерозподіле- ному прибутку (непокритому збитку))	Всього чисті активи, які належать учасникам
Залишок на 1 січня 2020 р.	1 218 000	2 256 103	28 521	1 293 184	4 795 808
Переоцінка чистих активів (аналогічно Чистому фінансовому результату) ¹	-	-	-	264 328	264 328
Переоцінка чистих активів (аналогічно Дивідендам учасникам, класифікованим як витрати)	-	-	-	(45 688)	(45 688)
Переоцінка чистих активів (аналогічно Іншому сукупному доходу)	-	(440 391)	-	-	(440 391)
Всього переоцінка чистих активів, які належать учасникам Компанії	-	(440 391)	-	218 640	(221 751)
Реалізований резерв переоцінки	-	(157 354)	-	157 354	-
Залишок на 31 грудня 2020 р.	1 218 000	1 658 358	28 521	1 669 178	4 574 057
Переоцінка чистих активів (аналогічно Чистому фінансовому результату) ¹	-	-	-	745 698	745 698
Переоцінка чистих активів (аналогічно Дивідендам учасникам, класифікованим як витрати)	-	-	-	(42 168)	(42 168)
Переоцінка чистих активів (аналогічно Іншому сукупному доходу)	-	405 616	-	-	405 616
Всього переоцінка чистих активів, які належать учасникам Компанії	-	405 616	-	703 530	1 109 146
Реалізований резерв переоцінки	-	(121 504)	-	121 504	-
Залишок на 31 грудня 2021 р.	1 218 000	1 942 470	28 521	2 494 212	5 683 203

¹ Сума переоцінки чистих активів аналогічна чистому фінансовому результату (прибутку або (збитку)) до вирахування дивідендів учасникам, класифікованих як витрати (Примітка 24).

14 Позикові кошти та інші зобов'язання (продовження)**б) Зобов'язання з оренди без права викупу/переходу права власності**

Далі показані строки погашення загальної суми зобов'язання з оренди без права викупу/переходу права власності без ПДВ:

	31 грудня 2021 р.	31 грудня 2020 р.
До 1 року	2 070 048	1 468 532
1 – 5 років	2 408 286	2 164 925
Понад 5 років	1 199 546	761 001
	5 677 880	4 394 458
Майбутні фінансові витрати	(1 697 784)	(1 317 120)
Чисте зобов'язання з оренди без права викупу/переходу права власності	3 980 096	3 077 338
Прострочені орендні платежі, включаючи нараховані проценти	(54 415)	(71 716)
Заборгованість з погашенням до 1 року	(1 742 822)	(1 212 370)
Заборгованість з погашенням після 1 року	2 182 859	1 793 252

Приведена вартість майбутніх платежів за зобов'язанням з оренди без права викупу/переходу права власності є такою:

	31 грудня 2021 р.	31 грудня 2020 р.
До 1 року	1 797 237	1 284 086
1 – 5 років	1 768 867	1 569 274
Понад 5 років	413 992	223 978
Чисте зобов'язання з оренди без права викупу/переходу права власності	3 980 096	3 077 338

Далі показані зміни в сумі зобов'язання з оренди без права викупу/переходу права власності за звітний період:

	2021 рік	2020 рік
На 1 січня	3 077 338	3 898 532
Нова оренда	1 371 377	8 254
Переоцінка	902 476	(279 983)
Погашення	(463 186)	(517 344)
Проценти нараховані	269 754	546 830
Проценти сплачені	(219 929)	(546 787)
Припинення оренди	(941 767)	(105 235)
Курсові різниці (вбудований похідний інструмент)	(15 967)	73 029
Інші зміни	-	42
На 31 грудня	3 980 096	3 077 338

14 Позикові кошти та інші зобов'язання (продовження)

в) Зобов'язання з оренди з правом викупу/переходом права власності

Далі показані строки погашення загальної суми зобов'язання з оренди з правом викупу/переходом права власності:

	31 грудня 2021 р.	31 грудня 2020 р.
До 1 року	68 051	461 220
1 – 5 років	68 645	529 470
Понад 5 років	-	223 347
	136 696	1 214 037
Майбутні фінансові витрати	(13 998)	(252 919)
Чисте зобов'язання з оренди з правом викупу/переходом права власності	122 698	961 118
Нараховані проценти	(922)	(4 499)
Заборгованість з погашенням до 1 року	(59 419)	(377 441)
Заборгованість з погашенням після 1 року	62 357	579 178

Приведена вартість майбутніх платежів за зобов'язанням з оренди з правом викупу/переходом права власності є такою:

	31 грудня 2021 р.	31 грудня 2020 р.
До 1 року	60 341	381 940
1 – 5 років	62 357	380 884
Понад 5 років	-	198 294
Чисте зобов'язання з оренди з правом викупу/переходом права власності	122 698	961 118

Далі показані зміни в сумі зобов'язання з оренди з правом викупу/переходом права власності за звітний період:

	2021 рік	2020 рік
На 1 січня	961 118	1 120 011
Нова оренда	31 931	29 367
Погашення	(373 045)	(303 489)
Проценти нараховані	22 705	102 603
Проценти сплачені	(26 022)	(103 708)
Курсові різниці (вбудований похідний інструмент)	(9 777)	116 334
Зміна умов / припинення визнання	(484 212)	-
На 31 грудня	122 698	961 118

г) Небанківські позикові кошти

В попередніх роках Компанія продала залізничні вантажні вагони лізинговим компаніям і відразу уклала угоди про оренду з правом викупу/переходом права власності тих самих активів. Відповідно до вимог МСФЗ 15 та МСФЗ 9, операції з продажу вагонів та їх отриманням назад у оренду були обліковані у складі небанківських позикових коштів.

Строки погашення небанківських позикових коштів Компанії є такими:

	31 грудня 2021 р.	31 грудня 2020 р.
До 1 року	1 980 175	1 763 837
1 – 5 років	44 604	109 172
Всього позикових коштів	2 024 779	1 873 009

14 Позикові кошти та інші зобов'язання (продовження)

Далі показані зміни суми небанківських позикових коштів протягом звітного періоду:

	Небанківські позикові кошти		Всього
	Фінансова допомога, що підлягає поверненню	Зворотна оренда з правом викупу/переходом права власності	
На 1 січня 2020 р.	1 699 882	478 425	2 178 307
Отримання	-	4 496	4 496
Погашення	(173 998)	(194 712)	(368 710)
Проценти нараховані	-	37 682	37 682
Проценти сплачені	-	(35 862)	(35 862)
Курсові різниці (вбудований похідний інструмент)	-	64 620	64 620
Зміна умов / припинення визнання	-	(7 524)	(7 524)
На 31 грудня 2020 р.	1 525 884	347 125	1 873 009
Отримання	392 294	-	392 294
Погашення	-	(236 084)	(236 084)
Проценти нараховані	-	12 454	12 454
Проценти сплачені	-	(9 151)	(9 151)
Курсові різниці (вбудований похідний інструмент)	-	(7 621)	(7 621)
Зміна умов / припинення визнання	-	(122)	(122)
На 31 грудня 2021 р.	1 918 178	106 601	2 024 779

Короткострокова фінансова допомога, що підлягає поверненню, отримана від пов'язаних сторін (Примітка 7). Надходження і виплати грошових коштів за фінансовою допомогою, що підлягає поверненню, відображаються на нетто-основі.

д) Банківські позикові кошти

Строки погашення банківських позикових коштів Компанії є такими:

	31 грудня 2021 р.	31 грудня 2020 р.
До 1 року	-	14 820
1 – 5 років	-	30 531
Всього банківських позикових коштів	-	45 351

Далі показані зміни суми банківських позикових коштів протягом звітного періоду:

	2021 рік	2020 рік
На 1 січня	45 351	-
Отримання	-	44 720
Погашення	(43 242)	(2 597)
Проценти нараховані	3 196	3 530
Проценти сплачені	(3 293)	(3 094)
Курсові різниці	(2 224)	3 343
Зміна умов / припинення визнання	212	(551)
На 31 грудня	-	45 351

У листопаді 2021 року Компанія достроково погасила невідновлювальну кредитну лінію в рамках оптимізації структури позикового капіталу та вивела з-під застави рухоме майно, що забезпечувало кредит.

14 Позикові кошти та інші зобов'язання (продовження)**е) Додаткова інформація**

Деякі договори лізингу Компанії передбачають дотримання фінансових показників на основі окремої фінансової звітності за МСФЗ за 2021 рік та за 2020 рік. Керівництво вважає, що Компанія дотримувалась відповідних вимог станом на 31 грудня 2021 року та 31 грудня 2020 року.

Активи, отримані Компанією за договорами лізингу з правом викупу/переходом права власності, балансова вартість яких розкрита у Примітці 26, є активами з обмеженим використанням, оскільки в разі невиконання зобов'язань права на актив в оренді повертаються до орендодавця.

Позикові кошти та орендні зобов'язання станом на 31 грудня 2021 року та 31 грудня 2020 року деноміновані або індексовані в таких валютах:

	31 грудня 2021 р.			31 грудня 2020 р.		
	Гривні	Долари США	Євро	Гривні	Долари США	Євро
Зобов'язання з оренди без права викупу/переходу права власності	3 788 570	156 280	35 246	2 725 499	282 400	69 439
Зобов'язання з оренди з правом викупу/переходом права власності	-	122 698	-	50 445	910 673	-
Небанківські позикові кошти	1 918 178	106 601	-	1 525 884	347 125	-
Банківські позикові кошти	-	-	-	-	45 351	-
Всього	5 706 748	385 579	35 246	4 301 828	1 585 549	69 439

Станом на 31 грудня 2021 року та 31 грудня 2020 року справедлива вартість позикових коштів Компанії у гривнях та доларах США приблизно дорівнює їхній балансовій вартості, оскільки вплив дисконтування є незначним. Справедлива вартість ґрунтується на грошових потоках, дисконтованих з використанням річної ставки дисконту 11% для гривні та Libor USD 1m + 5,5% для долара США (на 31 грудня 2020 року – 8,3% для гривні та Libor USD 1m + 8,2% для долара США) та відноситься до рівня 2 ієрархії справедливої вартості.

Станом на 31 грудня 2021 року та 31 грудня 2020 року деякі небанківські позикові кошти та орендні зобов'язання Компанії деноміновані у гривні та індексуються на зміни поточного обмінного курсу гривні до долара США протягом строку контракту. Механізм індексації є вбудованим похідним інструментом і передбачає принцип обмеження мінімальної суми: у разі підвищення курсу гривні (офіційний курс гривні до встановленої валюти в контракті буде меншим, ніж погоджений) індексаційне коригування (зменшення суми зобов'язання) обмежується сумою нарахованих процентів до сплати за цими зобов'язаннями або понижувальний коефіцієнт не застосовується (коефіцієнт коригування дорівнює одиниці). Внаслідок застосування цього принципу обмеження мінімальної суми, сума зобов'язання не може бути нижчою, ніж непогашена основна сума, визначена в гривнях при укладанні договору. У результаті цього ці зобов'язання по суті аналогічні зобов'язанням, деномінованим у доларах США. Відповідно, для цілей розкриття інформації про валютний ризик ці зобов'язання представлені як деноміновані у доларах США, а сума індексації (курсовий коефіцієнт) представлена у складі прибутків та збитків від курсової різниці у прибутку чи збитку. Принцип обмеження мінімальної суми був оцінений як додатковий вбудований похідний інструмент, але його вплив наразі вважається незначним.

Станом на 31 грудня 2021 року суми цих зобов'язань є такими:

(i) зобов'язання з оренди з правом викупу/переходом права власності у сумі 122 698 тисяч гривень, у тому числі коригування на курсовий коефіцієнт за контрактом у сумі 2 914 тисяч гривень (станом на 31 грудня 2020 року – зобов'язання з оренди з правом викупу/переходом права власності у сумі 910 673 тисячі гривень, у тому числі коригування на курсовий коефіцієнт у сумі 125 176 тисяч гривень);

(ii) небанківські позикові кошти у сумі 106 601 тисяч гривень, у тому числі коригування на курсовий коефіцієнт за контрактом у сумі 3 569 тисяч гривень (станом на 31 грудня 2020 року – небанківські позикові кошти у сумі 347 125 тисяч гривень, у тому числі коригування на курсовий коефіцієнт у сумі 86 312 тисяч гривень).

15 Кредиторська заборгованість за основною діяльністю

	31 грудня 2021 р.	31 грудня 2020 р.
Кредиторська заборгованість за короткострокову оренду	245 261	20 012
Кредиторська заборгованість за транспортно-експедиторське обслуговування	46 226	17 209
Кредиторська заборгованість за отримані послуги з ремонту залізничних вагонів	27 180	59 996
Інша кредиторська заборгованість за основною діяльністю	55 739	6 506
Всього фінансової кредиторської заборгованості	374 406	103 723

Станом на 31 грудня 2021 року та 31 грудня 2020 року частка валютної фінансової кредиторської заборгованості становить менше 1%.

Станом на 31 грудня 2021 року та 31 грудня 2020 року справедлива вартість фінансової кредиторської заборгованості Компанії приблизно дорівнює її балансовій вартості.

16 Поточні забезпечення

	31 грудня 2021 р.	31 грудня 2020 р.
Нарахування за невикористаними відпустками	26 777	21 778
Винагорода, нарахована працівникам за результатами роботи за рік	20 995	15 897
Всього забезпечень та нарахованих зобов'язань за короткостроковими виплатами працівникам	47 772	37 675

17 Дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)

Аналіз доходу від реалізації за категоріями:

	2021 рік	2020 рік
- Організація перевезень вантажів у власних (орендованих) вагонах	8 642 120	13 656 718
- Послуги з ремонту рухомого складу	456 745	543 651
- Реалізація вантажних вагонів, запасних частин та вузлів вагонів, іншої металопродукції	185 198	64 627
- Послуги експедиції вантажів	234 638	34 684
- Інші послуги	29 902	31 915
Всього дохід від договорів з клієнтами	9 548 603	14 331 595
Дохід від оренди/суборенди	243 603	59 422
Всього дохід від реалізації	9 792 206	14 391 017

Момент визнання доходу від договорів з клієнтами наведено далі:

	2021 рік	2020 рік
У певний момент часу	906 483	674 877
Протягом періоду	8 642 120	13 656 718
Всього дохід від договорів з клієнтами	9 548 603	14 331 595

18 Види витрат

	2021 рік	2020 рік
Послуги залізничного перевезення вантажів	5 541 852	9 290 604
Амортизація активів з права користування	605 169	1 090 680
Витрати, пов'язані з персоналом, у тому числі податки на заробітну плату	407 016	363 551
Ремонти	299 442	506 569
Матеріали	352 936	318 485
Знос основних засобів та амортизація нематеріальних активів	329 688	386 962
(Сторнування збитку) від зменшення корисності/збиток від зменшення корисності (знецінення) основних засобів та активів з права користування	(178 030)	254 860
Короткострокова оренда	225 785	166 762
Собівартість товарів для перепродажу	167 634	60 750
Енергетичні матеріали, включаючи газ, електроенергію та паливо	21 029	12 894
Інші витрати	90 731	122 372
Всього операційних витрат	7 863 252	12 574 489
Включені до таких категорій:		
- собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	7 655 515	12 375 384
- адміністративні витрати	206 976	198 685
- витрати на збут	761	420
Всього операційних витрат	7 863 252	12 574 489

Матеріали складаються переважно з вузлів та деталей вантажних вагонів, сталевих листів, запасних частин для ремонту рухомого складу.

19 Інші операційні доходи

	2021 рік	2020 рік
Дохід від реалізації товарно-матеріальних запасів	151 150	185 936
Штрафи та пені отримані	5 948	11 424
Сторнування збитку від зменшення корисності дебіторської заборгованості за основною діяльністю та іншої дебіторської заборгованості, чиста сума	5 846	-
Сторнування збитку від зменшення корисності грошових коштів та їх еквівалентів, чиста сума	1 845	-
Прибуток від курсової різниці за грошовими коштами та їх еквівалентами, чиста сума	-	2 212
Інші операційні доходи	10 586	2 376
Всього інших операційних доходів	175 375	201 948

20 Інші операційні витрати

	2021 рік	2020 рік
Собівартість реалізованих товарно-матеріальних запасів	136 889	180 607
Невідшкодовуваний ПДВ	6 388	-
Збиток від курсової різниці за грошовими коштами та їх еквівалентами, чиста сума	2 015	-
Штрафи та пені визнані	1 122	354
Спонсорські та добродійні внески	276	34 146
Збиток від зменшення корисності грошових коштів та їх еквівалентів, чиста сума	-	7 985
Збиток від зменшення корисності дебіторської заборгованості за основною діяльністю та іншої дебіторської заборгованості, чиста сума	-	3 304
Інші операційні витрати	5 388	8 806
Всього інших операційних витрат	152 078	235 202

21 Інші доходи	2021 рік	2020 рік
Прибуток від зміни умов/припинення визнання зобов'язань з оренди та інших фінансових зобов'язань, чиста сума ¹	627 313	32 681
Прибуток від курсової різниці за зобов'язаннями з оренди, чиста сума	25 744	-
Прибуток від курсової різниці за позиковими коштами, чиста сума	9 845	-
Прибуток від іншої курсової різниці за фінансовими інвестиціями, чиста сума	-	108 058
Інші доходи	2 054	103
Всього інших доходів	664 956	140 842

¹Прибуток від зміни умов/припинення визнання зобов'язань з оренди та інших фінансових зобов'язань включає прибуток, пов'язаний з припиненням оренди, у сумі 389 960 тисяч гривень та переоцінку орендного зобов'язання, визнану у прибутку або збитку, у сумі 237 353 тисячі гривень (за 2020 рік – 32 633 тисячі гривень та 48 тисяч гривень відповідно).

22 Інші витрати	2021 рік	2020 рік
Фінансова допомога, яка не підлягає поверненню	1 738 122	750 000
Збиток від курсової різниці за фінансовими інвестиціями, чиста сума	13 473	-
Збиток від зменшення корисності фінансових інвестицій, чиста сума	1 156	938
Збиток від курсової різниці за зобов'язаннями з оренди, чиста сума	-	189 363
Збиток від курсової різниці за позиковими коштами, чиста сума	-	67 963
Інші витрати	3	-
Всього інших витрат	1 752 754	1 008 264

23 Фінансові доходи	2021 рік	2020 рік
Дивіденди одержані	244 031	27 336
Процентні доходи за банківськими депозитами	33 013	43 871
Процентні доходи за поточними рахунками	21 121	11 248
Ефект дисконтування гарантійного платежу за договором оренди	453	464
Уцінка чистих активів (інструментів власного капіталу), класифікованих як фінансові зобов'язання (Примітка 14), чиста сума	-	221 751
Прибуток від зміни умов/припинення визнання позикових коштів, чиста сума	-	8 075
Інші фінансові доходи	1 512	9
Всього фінансових доходів	300 130	312 754

24 Фінансові витрати	2021 рік	2020 рік
Дооцінка чистих активів (інструментів власного капіталу), класифікованих як фінансові зобов'язання (Примітка 14), чиста сума	1 109 146	-
Процентні витрати за зобов'язаннями з оренди без права викупу/переходу права власності	269 754	546 830
Дивіденди учасникам, класифіковані як витрати	42 168	45 688
Процентні витрати за зобов'язаннями з оренди з правом викупу/переходом права власності	22 705	102 603
Процентні витрати за кредитами та небанківськими позиковими коштами	15 650	41 212
Інші фінансові витрати	654	18
Всього фінансових витрат	1 460 077	736 351

25 Податок на прибуток

Податок на прибуток складається з таких компонентів:

	2021 рік	2020 рік
Поточний податок	109 439	124 569
Відстрочений податок	683	(72 705)
Витрати з податку на прибуток	110 122	51 864

Податок на прибуток Компанії, розрахований відповідно до податкового законодавства України, відрізняється від теоретичної суми, отриманої шляхом перемноження суми прибутку до оподаткування, відображеного у складі прибутку або збитку, на відповідну ставку оподаткування.

Звірку між очікуваним та фактичним податком на прибуток подано нижче:

	2021 рік	2020 рік
Прибуток (збиток) до оподаткування	(295 494)	492 255
Теоретична сума (податкового кредиту)/ податкових витрат за встановленою законом ставкою 18% (у 2020 році – 18%)	(53 189)	88 606
Податковий ефект статей, що не включаються до витрат або не збільшують суму оподаткування:		
- Дооцінка/(уцінка) чистих активів (інструментів власного капіталу), класифікованих як фінансові зобов'язання	199 646	(39 916)
- Інші витрати, що не підлягають вирахуванню при визначенні податкового прибутку/(збитку)	7 590	8 224
- Інші доходи, звільнені від оподаткування	(43 925)	(5 050)
Витрати з податку на прибуток	110 122	51 864

У 2021 та 2020 роках податок на прибуток підприємств в Україні визначається на підставі фінансового результату до оподаткування відповідно до національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку України або міжнародних стандартів фінансової звітності, скоригованого у бік збільшення або зменшення на певні статті, за передбаченою законодавством ставкою 18%.

Суми відстрочених податкових активів та зобов'язань визначаються із використанням ставок податку на прибуток, що, як очікується, застосовуватимуться в періоді, у якому буде реалізований актив або врегульоване зобов'язання, на основі ставок оподаткування, передбачених новим Податковим кодексом. Відмінності між українськими правилами оподаткування та МСФЗ призводять до виникнення певних тимчасових різниць між балансовою вартістю активів та зобов'язань для цілей фінансового звітування та їхньою податковою базою.

	1 січня 2021 р.	Кредито- вано/ (віднесено) на прибуток чи збиток	Кредито- вано/ (віднесено) на інший сукупний дохід	31 грудня 2021 р.
Податковий ефект тимчасових різниць, які зменшують суму оподаткування				
Оцінка дебіторської заборгованості за основною діяльністю та іншої дебіторської заборгованості	2 531	(1 053)	-	1 478
Інвестиції	2 069	(124)	-	1 945
Всього відстроченого податкового активу	4 600	(1 177)	-	3 423
Податковий ефект тимчасових різниць, які збільшують суму оподаткування				
Основні засоби	(340 574)	494	(89 038)	(429 118)
Всього відстроченого податкового зобов'язання	(340 574)	494	(89 038)	(429 118)
За вирахуванням відстрочених податкових активів	4 600	(1 177)	-	3 423
Визнане відстрочене податкове зобов'язання	(335 974)	(683)	(89 038)	(425 695)

25 Податок на прибуток (продовження)

	1 січня 2020 р.	Кредито- вано/ (віднесено) на прибуток чи збиток	Кредито- вано/ (віднесено) на інший сукупний дохід	31 грудня 2020 р.
Податковий ефект тимчасових різниць, які зменшують суму оподаткування				
Оцінка дебіторської заборгованості за основною діяльністю та іншої дебіторської заборгованості	2 318	213	-	2 531
Інвестиції	463	1 606	-	2 069
Всього відстроченого податкового активу	2 781	1 819	-	4 600
Податковий ефект тимчасових різниць, які збільшують суму оподаткування				
Основні засоби	(508 131)	70 886	96 671	(340 574)
Всього відстроченого податкового зобов'язання	(508 131)	70 886	96 671	(340 574)
За вирахуванням відстрочених податкових активів	2 781	1 819	-	4 600
Визнане відстрочене податкове зобов'язання	(505 350)	72 705	96 671	(335 974)

Податок на прибуток, що відноситься до іншого сукупного доходу:

	2021 рік				2020 рік	
	До оподат- кування	Відстро- чений податок	Після оподат- кування	До оподат- кування	Відстро- чений податок	Після оподат- кування
Зменшення корисності (знецінення) основних засобів	494 654	(89 038)	405 616	(537 062)	96 671	(440 391)

26 Умовні та інші зобов'язання та операційні ризики

Податкове законодавство. Податкове, валютне та митне законодавство України може тлумачитися по-різному й часто змінюється. Відповідні місцеві та державні податкові органи можуть не погодитися з тлумаченням цього законодавства керівництвом у зв'язку з діяльністю Компанії та операціями в рамках цієї діяльності. У зв'язку з цим податкові позиції, визначені керівництвом, та офіційна документація, що обґрунтовує податкові позиції, можуть бути оскаржені податковими органами.

Керівництво Компанії вважає, що станом на звітні дати його тлумачення та дотримання відповідного законодавства є обґрунтованим, та що Компанія нарахувала і сплатила всі передбачені законодавством податки. Керівництво Компанії готове обстоювати позицію Компанії з податкових питань. У тих випадках, коли вибуття ресурсів Компанії не вважається ймовірним або не можливо достовірно оцінити суму зобов'язань, пов'язаних з оподаткуванням, забезпечення не визнається в цій фінансовій звітності.

Зміни податкового законодавства. Протягом 2021 року набули чинності окремі зміни до Закону «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо вдосконалення адміністрування податків, усунення технічних та логічних неузгодженостей у податковому законодавстві» №466-IX від 16 січня 2020 року (набрав чинності 23 травня 2020 року), щодо питань відповідальності платників податку, порядку призначення перевірок платників податку, удосконалення процедур оскарження результатів перевірок контролюючих органів. Також, до Податкового кодексу внесено зміни законом «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо усунення суперечностей та уточнення визначення лізингової, орендної операції» №1605-IX від 1 липня 2021 року, яким уточнено визначення лізингової (орендної) операції.

З 1 січня 2022 року набирає чинності Закон «Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законодавчих актів України щодо забезпечення збалансованості бюджетних надходжень» №1914-IX від 30 листопада 2021 року, яким внесено зміни до порядку проведення перевірок контролюючими органами, розрахунку податкових зобов'язань з податку на прибуток (в частині виключення зі складу податкових витрат безповоротної фінансової допомоги, наданої пов'язаним особам, що мають податкові збитки за результатами попереднього року), з податку на додану вартість (скорочено з 1095 до 365 днів з дати складення термін включення до складу податкового кредиту податкових накладних, перелік операцій на які

26 Умовні та інші зобов'язання та операційні ризики (продовження)

поширюється вимога щодо пропорційного коригування податкового кредиту доповнено операціями з реалізації металобрухту), відновлено індексацію нормативної грошової оцінки земель несіельськогосподарського призначення. Не очікується суттєвого впливу таких змін на Компанію.

Судові процедури. У процесі нормального ведення бізнесу Компанія час від часу одержує претензії. На підставі власної оцінки, а також зовнішніх професійних консультацій, керівництво вважає, що Компанія не зазнає суттєвих збитків у результаті судових позовів.

Питання, пов'язані з охороною довкілля. Система заходів із дотримання природоохоронного законодавства в Україні знаходиться на етапі розвитку, і позиція органів влади щодо його виконання постійно переглядається. У випадку виникнення зобов'язань, вони визнаються у фінансовій звітності в тому періоді, у якому вони виникли. Потенційні зобов'язання, які можуть виникнути внаслідок зміни чинних норм та законодавства, а також судових процесів, не піддаються оцінці, проте можуть мати суттєвий вплив. За наявного порядку, який забезпечує дотримання вимог чинного законодавства, керівництво вважає, що суттєвих зобов'язань внаслідок забруднення навколишнього середовища не існує.

Активи, передані в заставу, та активи з обмеженим використанням. Компанія має активи, які були надані у заставу і використання яких обмежене, з такою балансовою вартістю:

	31 грудня 2021 року		31 грудня 2020 року	
	Активи з обмеженим використанням	Відповідне зобов'язання Компанії	Активи, передані в заставу, та з обмеженим використанням	Відповідне зобов'язання Компанії
Основні засоби та активи з права користування, що утримуються на умовах оренди з правом викупу/переходом права власності	494 803	229 299	2 546 537	1 353 594

Крім того, станом на 31 грудня 2021 року основні засоби балансовою вартістю 286 556 тисяч гривень Компанія надала як заставу за банківськими позиками пов'язаних сторін (на 31 грудня 2020 року - основні засоби балансовою вартістю 396 888 тисяч гривень).

27 Управління фінансовими ризиками

Фактори ризику. Функція управління ризиками в Компанії здійснюється щодо фінансових ризиків, а також операційних та юридичних ризиків. Фінансові ризики складаються з ринкового ризику (який включає валютний ризик, ризик справедливої вартості процентної ставки та ціновий ризик), кредитного ризику та ризику ліквідності. Основними цілями управління фінансовими ризиками є визначення лімітів ризику й нагляд за тим, щоб ці ліміти не перевищувалися. Управління операційними та юридичними ризиками має на меті забезпечення належного функціонування внутрішніх процедур та політики, що спрямовані на мінімізацію цих ризиків.

(a) Ринковий ризик

Компанія наражається на ринкові ризики. Ринкові ризики пов'язані з відкритими позиціями за (i) іноземними валютами, (ii) процентними активами й зобов'язаннями та (iii) інструментами капіталу, які великою мірою залежать від загального випадку. Показана далі чутливість до ринкових ризиків групується на зміні одного фактору за незмінності решти. На практиці таке трапляється дуже рідко, і зміни деяких факторів можуть бути взаємопов'язані – наприклад, зміни процентних ставок та зміни курсів обміну.

(i) Валютний ризик

Валютний ризик – це ризик того, що вартість фінансового інструменту коливатиметься внаслідок змін валютних курсів. Ризик Компанії, пов'язаний зі змінами валютних курсів, стосується насамперед інвестиційної діяльності Компанії (коли фінансові інвестиції деноміновані в іноземних валютах) і фінансової діяльності Компанії (коли позикові кошти та орендні зобов'язання деноміновані або індексовані в іноземних валютах).

У поданих нижче таблицях представлена чутливість прибутку Компанії до оподаткування до ймовірної зміни обмінних курсів (у результаті змін у справедливій вартості монетарних фінансових активів і зобов'язань) за постійного значення всіх інших змінних.

Аналіз чутливості був підготовлений на основі припущення, що частка фінансових інструментів в іноземній валюті є постійною величиною на 31 грудня 2021 року і 31 грудня 2020 року.

27 Управління фінансовими ризиками (продовження)

	Зміна обмінного курсу у %	Збільшення/ (зменшення) чистих активів
2021 рік		
Зміна обмінного курсу долара США	+10%	(2 216)
Зміна обмінного курсу євро	+10%	(350)
Зміна обмінного курсу долара США	-10%	(9 882)
Зміна обмінного курсу євро	-10%	350
2020 рік		
Зміна обмінного курсу долара США	+10%	(101 450)
Зміна обмінного курсу євро	+10%	(3 590)
Зміна обмінного курсу долара США	-10%	101 450
Зміна обмінного курсу євро	-10%	3 590

Ризик був розрахований лише для монетарних сум, деномінованих у валютах, відмінних від функціональної валюти Компанії, або індексованих до таких валют.

(ii) Ризик процентної ставки

Ризик процентної ставки Компанії пов'язаний із грошовими коштами та їх еквівалентами, поточними фінансовими інвестиціями, позиковими коштами та зобов'язаннями з оренди з правом викупу/переходом права власності. Інструменти з фіксованими процентними ставками, наражають Компанію на ризик справедливої вартості процентної ставки. Рівень ризику зміни грошових потоків унаслідок зміни плаваючої процентної ставки, на який наражається Компанія, є несуттєвим, оскільки інструменти з плаваючою ставкою Компанії становлять 7% від балансової вартості позикових коштів та зобов'язань з оренди з правом викупу/переходом права власності станом на 31 грудня 2021 року (на 31 грудня 2020 року – 6%).

Департамент фінансів відповідає за планування структури фінансування (співвідношення позикових та власних коштів) і за діяльність із залучення позикових коштів. Основний принцип, яким керується Департамент фінансів при погодженні процентних ставок, – це зменшення витрат на фінансування, які Компанія несе за позиковими коштами. Процентна ставка за позиковими коштами визначається на підставі поточних ринкових ставок, наданого забезпечення та історії погашення позикових коштів у минулому.

Компанія не хеджує ризик процентної ставки, пов'язаний з її позиковими коштами. Нижче у таблиці показані договірні (ефективні) процентні ставки за фінансовими активами та зобов'язаннями Компанії станом на відповідну дату:

	Валюта вбудованих похідних фінансових інструментів	Валюта грошових потоків	У % річних
На 31 грудня 2021 р.			
Активи			
Грошові кошти та їх еквіваленти	-	Гривні	4,6% (4,6%)
Поточні фінансові інвестиції	-	Долари США	0,1% (0,1%)
Поточні фінансові інвестиції	-	Євро	0,2% (0,2%)
Зобов'язання			
Зворотна оренда з правом викупу/переходом права власності	Долари США	Гривні	LIBOR + 6,3% (8,6%)
Зобов'язання з оренди з правом викупу/переходом права власності	Долари США	Гривні	LIBOR + 8,2% (8,1%)
Зобов'язання з оренди з правом викупу/переходом права власності	Долари США	Гривні	10,0% (10,5%)

27 Управління фінансовими ризиками (продовження)

	Валюта вбудованих похідних фінансових інструментів	Валюта грошових потоків	У % річних
На 31 грудня 2020 р.			
Активи			
Грошові кошти та їх еквіваленти	-	Гривні	5,2% (5,2%)
Грошові кошти та їх еквіваленти	-	Долари США	0,1% (0,1%)
Грошові кошти та їх еквіваленти	-	Євро	0,1% (0,1%)
Поточні фінансові інвестиції	-	Долари США	0,3% (0,3%)
Поточні фінансові інвестиції	-	Євро	0,2% (0,2%)
Зобов'язання			
Зворотна оренда з правом викупу/переходом права власності	Долари США	Гривні	8% (8,2%)
Зворотна оренда з правом викупу/переходом права власності	Долари США	Гривні	LIBOR + 6,3% (9,3%)
Зобов'язання з оренди з правом викупу/переходом права власності	Долари США	Гривні	LIBOR + 8,6% (8,6%)
Зобов'язання з оренди з правом викупу/переходом права власності	Долари США	Гривні	9,4% (9,7%)
Зобов'язання з оренди з правом викупу/переходом права власності	-	Гривні	16,7% (18,1%)
Банківські позикові кошти	-	Долари США	8,8% (10,1%)

(iii) Ціновий ризик

Компанія не наражається на ризик зміни цін на інвестиції в капітал та товарний ціновий ризик, оскільки вона не має значних інвестицій у цінні папери або фінансові інструменти, які призводили б до виникнення в Компанії цінового ризику.

б) Кредитний ризик

Компанія бере на себе кредитний ризик, який виникає тоді, коли інша сторона договору виявиться неспроможною повністю виконати свої зобов'язання в разі настання терміну їх погашення. Кредитний ризик виникає у зв'язку з грошовими коштами та їх еквівалентами, поточними фінансовими інвестиціями, а також заборгованістю клієнтів Компанії, яка складається з непогашеної дебіторської заборгованості за основною діяльністю та іншої дебіторської заборгованості.

Компанія структурує рівні кредитного ризику, який вона бере на себе, шляхом встановлення лімітів суми ризику, що виникає у зв'язку з одним контрагентом або групами контрагентів. Керівництво регулярно затверджує ліміти рівня кредитного ризику. Такі ризики регулярно контролюються та переглядаються щороку або частіше.

Аналіз та моніторинг кредитних ризиків здійснюються окремо щодо кожного конкретного клієнта. Кредитні оцінки виконуються щодо всіх клієнтів, які хочуть отримати кредит понад встановлений ліміт.

Керівництво Компанії аналізує непогашену дебіторську заборгованість за основною діяльністю за строками погашення та надалі контролює прострочені залишки.

Компанія не забезпечує заставою свої фінансові активи з метою покриття кредитних ризиків. Максимальна сума, яка зазнає впливу кредитного ризику, представлена балансовою вартістю фінансової дебіторської заборгованості, грошових коштів та їх еквівалентів і фінансових інвестицій.

На думку керівництва Компанії, кредитний ризик належним чином врахований у створених резервах під очікувані кредитні збитки відповідних активів.

Концентрація кредитного ризику. У Компанії існує концентрація кредитного ризику. На п'ять її найбільших контрагентів припадає така частка фінансових активів:

27 Управління фінансовими ризиками (продовження)

	31 грудня 2021 р.	31 грудня 2020 р.
Сукупна сума фінансової дебіторської заборгованості п'яти найбільших контрагентів	860 554	446 725
Частка у загальній сумі фінансової дебіторської заборгованості, %	89%	95%

Станом на 31 грудня 2021 року частина фінансової дебіторської заборгованості представлена заборгованістю пов'язаних компаній у розмірі 66% (на 31 грудня 2020 року – 26%) (Примітки 7 та 11).

в) Ризик ліквідності

Ризик ліквідності – це ризик того, що підприємство зіткнеться з труднощами при виконанні фінансових зобов'язань, що погашаються шляхом постачання грошових коштів або іншого фінансового активу. Обачність в управлінні ризиком ліквідності передбачає наявність достатньої суми грошових коштів і наявність фінансування для виконання зобов'язань в разі настання їхнього терміну. Підтримання поточної ліквідності Компанії здійснюється шляхом контролю сум дебіторської та кредиторської заборгованості, витрат інвестиційного характеру та використання короткострокового фінансування.

Нижче в таблиці показані зобов'язання за зазначеними в угодах строками погашення, що залишилися. Суми у таблиці – це недисконтовані грошові потоки за угодами. Ці недисконтовані грошові потоки відрізняються від сум, відображених у балансі, оскільки балансові суми базуються на дисконтованих грошових потоках.

	Балансова вартість	Грошові потоки за договором	До 1 року	1-5 років	Понад 5 років
На 31 грудня 2021 р.					
Чисті активи, які належать учасникам	5 683 203	(5 683 203)	-	(5 683 203)	-
Небанківські позикові кошти	2 024 779	(2 032 892)	(1 985 824)	(47 068)	-
Зобов'язання з оренди з правом викупу/переходом права власності	122 698	(136 696)	(68 051)	(68 645)	-
Фінансова кредиторська заборгованість	374 406	(374 406)	(374 406)	-	-
Банківські позикові кошти	-	-	-	-	-
Дивіденди до сплати	-	-	-	-	-
Всього	8 205 086	(8 227 197)	(2 428 281)	(5 798 916)	-
На 31 грудня 2020 р.					
Чисті активи, які належать учасникам	4 574 057	(4 574 057)	-	(4 574 057)	-
Небанківські позикові кошти	1 873 009	(1 903 751)	(1 783 510)	(120 241)	-
Зобов'язання з оренди з правом викупу/переходом права власності	961 118	(1 209 529)	(456 718)	(529 464)	(223 347)
Фінансова кредиторська заборгованість	103 723	(103 723)	(103 723)	-	-
Банківські позикові кошти	45 351	(51 972)	(18 218)	(33 754)	-
Дивіденди до сплати	45 688	(45 688)	(45 688)	-	-
Всього	7 602 946	(7 888 720)	(2 407 857)	(5 257 516)	(223 347)

Аналіз фінансових зобов'язань з оренди без права викупу/переходу права власності за строками погашення, який показує строки, що залишилися до погашення за договірними строками оренди з урахуванням можливості продовження, подано у Примітці 14.

28 Управління чистими активами

Мета Компанії при управлінні чистими активами полягає в забезпеченні її подальшого функціонування як безперервно діючого підприємства, щоб приносити прибуток учасникам та вигоди іншим зацікавленим сторонам.

Керівництво контролює чисті активи на основі співвідношення позикових і власних коштів. Це співвідношення розраховується як чиста сума боргу, поділена на загальну суму чистих активів. Чиста заборгованість розраховується як загальна сума позикових коштів та інших фінансових зобов'язань за вирахуванням зобов'язань оренди без права викупу/переходу права власності та чистих активів, які належать учасникам мінус грошові кошти та їх еквіваленти до знецінення.

28 Управління чистими активами (продовження)

У наведеній нижче таблиці показано розрахунок коефіцієнту співвідношення позикових і власних коштів:

	31 грудня 2021 р.	31 грудня 2020 р.
Всього позикових коштів та інших фінансових зобов'язань (Примітка 14)	11 849 398	10 611 309
Мінус: чисті активи, які належать учасникам (Примітка 14)	(5 683 203)	(4 574 057)
Мінус: зобов'язання з оренди без права викупу/переходу права власності (Примітка 14)	(3 980 096)	(3 077 338)
Мінус: ПДВ, який належить до зобов'язань з оренди без права викупу/переходу права власності (Примітка 14)	(38 622)	(34 748)
Мінус: дивіденди до сплати (Примітка 14)	-	(45 688)
Мінус: грошові кошти та їх еквіваленти (Примітка 13)	(1 297 082)	(1 524 258)
Мінус: резерв під очікувані кредитні збитки (Примітка 13)	(6 199)	(8 044)
Чиста заборгованість	844 196	1 347 176
Чисті активи, які належать учасникам (Примітка 14)	5 683 203	4 574 057
Коефіцієнт співвідношення позикових і власних коштів	15%	29%

Коливання коефіцієнту співвідношення позикових і власних коштів станом на 31 грудня 2021 року спричинене, насамперед, зростанням чистих активів, які належать учасникам (Примітка 14).

29 Справедлива вартість фінансових інструментів та представлення фінансових інструментів за категоріями оцінки

Представлення фінансових інструментів за категоріями оцінки. Станом на 31 грудня 2021 року та 31 грудня 2020 року всі фінансові активи Компанії та фінансові зобов'язання, крім зобов'язань з оренди, відносяться до категорії «Амортизована вартість». Зобов'язання з оренди є окремою категорією.

Активи та зобов'язання, які не оцінюються за справедливою вартістю, але для яких справедлива вартість розкривається у звітності. Станом на 31 грудня 2021 року та 31 грудня 2020 року справедлива вартість активів та зобов'язань, які не оцінюються за справедливою вартістю, відноситься до рівня 2 ієрархії справедливої вартості та була розрахована за методом дисконтованих грошових потоків.

Фінансові активи, обліковані за амортизованою вартістю. Розрахункова справедлива вартість інструментів з фіксованою процентною ставкою базується на розрахункових майбутніх очікуваних грошових потоках, що мають бути отримані, дисконтованих із застосуванням поточних процентних ставок для нових інструментів, що мають подібний кредитний ризик та строк до погашення, який залишився. Ставки дисконтування, що використовуються, залежать від кредитного ризику контрагента.

Фінансові зобов'язання, обліковані за амортизованою вартістю. Розрахункова справедлива вартість інструментів з фіксованою процентною ставкою та визначеним строком погашення, які не мають визначеної ринкової ціни, базується на очікуваних грошових потоках, дисконтованих із застосуванням поточних процентних ставок для нових інструментів, що мають подібний кредитний ризик та строк до погашення, який залишився.

30 Події після звітної дати

Показники Компанії в умовах повномасштабного військового вторгнення Російської Федерації на територію України. Скорочення операційних та фінансових показників Компанії у березні-квітні 2022 року у порівнянні з середньомісячними показниками 2021 року представлено наступним чином:

	Середньомісячний показник за 2021 рік	Приблизне скорочення середньомісячного показника за березень- квітень 2022 року по відношенню до середньомісячного показника за 2021 рік, %
Обсяг навантажень, кількість вагонів	51 349	-60%
Дохід від реалізації	816 017	-40%
Валовий прибуток	178 058	-45%
Прибуток від операційної діяльності, EBIT	162 688	-55%
Скоригований EBITDA	226 129	-40%

30 Події після звітної дати (продовження)

При обчисленні скоригованого EBITDA з прибутку до вирахування відсотків, податків, зносу та амортизації, виключається результат зменшення корисності (знецінення) основних засобів та активів у формі права користування, фінансова допомога, спонсорські та доброчинні внески, прибуток/збиток від вибуття основних засобів, прибуток/збиток від курсових різниць, інший вплив разових доходів та витрат.

Фінансова допомога. З 1 січня 2022 року і до дати цієї фінансової звітності Компанія перерахувала дочірній компанії фінансову допомогу, яка не підлягає поверненню, у сумі 40 000 тисяч гривень, надала та отримала фінансову допомогу, що підлягає поверненню, грошовий потік за якою склав:

	Інвестиційна діяльність, надходження/ (відтік)	Фінансова діяльність, надходження/ (відтік)
Пов'язані сторони		
Фінансова допомога, що підлягає поверненню	(404 403)	(1 807 038)
Непов'язані сторони		
Фінансова допомога, що підлягає поверненню	(107 374)	-

Компанія наражається на суттєвий кредитний ризик, пов'язаний з наданою поворотною фінансовою допомогою непов'язаній стороні, що втратила контроль над активами та знаходиться на тимчасово невідконтрольній території України. Станом на дату цієї фінансової звітності максимальна сума дебіторської заборгованості, щодо якої існує ризик неповернення, становить 404 451 тисячу гривень.

Позикові кошти та інші зобов'язання. У лютому 2022 року Компанія набула у власність необоротні активи (залізничні вантажні вагони) за договорами лізингу з правом викупу/переходом права власності, заборгованість за якими станом на 31 грудня 2021 року становила 51 508 тисяч гривень (Примітка 14). Зобов'язання, передбачені угодами, Компанія виконала у повному обсязі.

Вплив інших подій після звітної дати розкрито у Примітках 2 та 3.